

De poena stupri cum puella immatura / dissertatio Marci Torre et Jacobi Balsarini ... Accedit Elucubratio anatomica, desumpta ex operibus D. Cajetani Petrioli.

Contributors

Torre, Marco.

Balsarini, Giacomo.

Petrioli, Gaetano. Dissertatio phisico-anatomica de membrana hymen

Publication/Creation

Romae : Ex typographia [sic] G. Salomoni, 1754.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/qfckr9w8>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

C. XVI. b

51747 / B

TORRE (M) and BALSARINI (G)

~~OT. VII. 1441~~

N. VII. a

31335

26⁵
10/10

DE PŒNA STUPRI

C U M

PUELLA IMMATURA.

DISSERTATIO

DD. COMITUM

M A R C I T O R R E

PATRITII VERONENSIS

ET JACOBI BALSARINI

PATRITII METHONENSIS.

ACCEDIT

ELUCUBRATIO ANATOMICA,

DESUMPTA EX OPERIBUS

D. CAJETANI PETRIOLI ROMANI

S. R. M. REGIS SARDINIÆ &c. &c. &c.

CHIRURGICÆ PROFESSORIS,

Una cum Tabula Aere incisa, & ad Calcem impressa.

R O M Æ MDCCLIV.

EX TYPOGRAPHIA GENEROSI SALOMONI

SUPERIORUM FACULTATE.

DE PONTA STURIA

C. O. M. I. T. T. M.

PUELLA IMMATURA.

DISSERTATIO

MD. C. O. M. I. T. T. M.

M. A. R. C. I. T. O. R. E.

PATRITII VERONENSIS

ET JACOBI BASSARINI

PATRITII METHONENSIS.

ACCEDIT

EXCURSATIO ANATOMICA

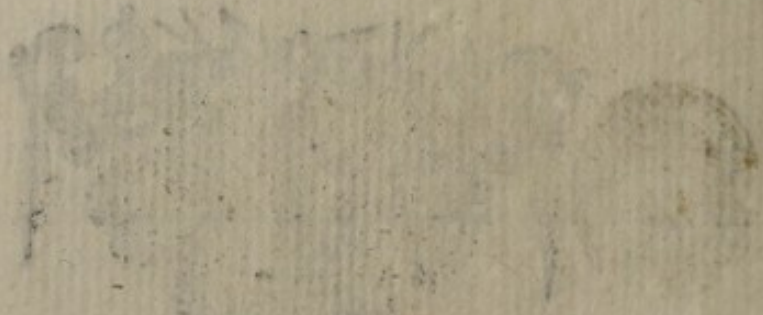
DESUMPTA EX OPERIBUS

D. CAJETANI PETRI OLE ROMANI

S. R. M. REGIS SARDINIE & S. R. M.

CH. M. REGIS & A. P. S. S. S. S. S.

LIBR. T. O. M. I. T. T. M. & C. O. L. L. E. G. I. I. I.

EX LIBRIS

WELLCOME HISTORICAL MEDICAL LIBRARY

ARGUMENTUM.

AT E differitur an pro Stupro, patrato cum Puella immatura, de cujus honestate non constet, Bannimenta, & Statuta Urbis, vel Jus Commune infligat poenam ultimi supplicii, quando non adsunt Circumstantiæ Aggravantes, Raptus videlicet, Abductionis, aut similium.

Expenditur insuper quid sit resolvendum in Stupro cum Violentia, secluso Rapto, vel Abductione.

Et an sufficiat Violentia præsumpta, vel interpretative deducta ex eo, quod Puella septimum annum haud excesserit, sed cujus Malitia Aetatem præveniat.

Expenditur hac occasione Responsum Pauli *in l. 1. §. Qui Puero ff. De extraord. crimin.*, & ostenditur ibidem Stupratores puniri poena Mortis, non quidem Naturalis, at dumtaxat Civilis, nempe Coercitionis in Metallum.

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendissimo Patri Magistro Sacri Palatii
Apostolici.

F. Maria de Rubeis Patriarca Constan. Vicesg.

A P P R O B A T I O.

Doctissimam hanc Dissertationem, ad opportunitatem occursi casus Stupri immaturi, magno Studio exaratam, de mandato Reverendissimi Sacri Palatii Apostolici Magistri diligenter perlegi, & in ea nil prorsus reperire valui, quod Sacrosanctæ Religioni, Apostolicis Constitutionibus, Sacris Canonibus, Conciliis, Sanæ Doctrinæ, ac bonis moribus adverfetur; Sed magistraliter, ac præcipua eruditione ea, quæ ad materiam pertinent pertractata, comperii.

Datum Romæ hac die 14. Martii 1754-

Jacobus Magnani Advoc.

IMPRIMATUR.

Fr. Vincentius Elena Reverendissimi Patris Magistri Sacri
Palatii Apostolici Socius.

DISSERTATIO.

Irabitur non Nemo, nos aliis plurimis curis implicitos, de Stupro immaturo in præsens aggressos esse Dissertationem; Sed rem non modo licitam, ac honestam, verum etiam humanitatis, ac misericordiæ plenam nos agere facillimè apprehendet, si eundem non pigeat animadvertere, quod id agimus occasione sumpta, qua Pauper, & infelix Homo, à Fisco Inquisitus, de præmemorato delicto inscribitur; Unde si eidem, hac de re differentes, aliquid levaminis fuerimus fortasse allaturi, Jurium nostrorum vestigia sequutos esse Nemo non arbitrabitur, quæ nos ad pium istud opus impellunt, Inquisito ipso invito, ac ad mortem festinante, interimque supplicium fore differendum admonent, ad Responsum satis clarum *Ulpiani in L. Non tantum 6. ff. De Appellat. & Relat. ibi = Non tantum ei, qui ad supplicium ducitur, provocare permittitur, verum alii quoque, nomine ejus: Non tantum, si ille mandaverit, verum quisquis alius provocare voluerit. Neque distinguitur utrum necessarius ejus sit, necne. Credo enim humanitatis ratione omnem provocatorem audiri debere. Ergo & si ipse acquiescit sententiæ, nec quærimus cujus intersit. Quid ergo si resistat,*

sistat, qui damnatus est, adversus Provocantem, nec velit admitti ejus appellationem, perire festinans? Adhuc putem differendum supplicium.

2. Firmiter itaque sustinemus, Reum inquisitum de Stupro immaturo (*seclusis aliis aggravantibus circumstantiis*), non esse puniendum Suspendio, sed mitiori poena infra illam Naturalis Mortis, tum attento jure statutorio, & Bannimentorum Urbis; tum attento Jure Communi, tum etiam attentis nonnullis aliis peculiaribus animadversionibus, circa particulare factum, cujus occasione dissertationem istam in lucem edimus.

3. Et quoniam superius in Thesi nostra illam superaddidimus limitationem, = *seclusis aliis aggravantibus circumstantiis* = Idcirco antè omnia dilquirendum est, an inter istas connumeranda sit ea ætatis imbecillitas, in qua agatur de Stupro immaturo, patrato in Puellam, quæ nondum complevit septennium; & cum in illa ætate, Puer non intelligat, quid agat, nec habeat velle, neque nolle, Stuprum præsumatur cum vi patratum, ideòque Suspendio veniat plectendum, uti ex sententia *Bossii de Coitu damnato. Num. 68. tradunt Farinaccius, Rainaldus*, cæterique Doctores in contrarium allegari soliti.

4. Hujusmodi autem Præsumptio, si veritatem diligimus, nequit dici Præsumptio Juris, & de Jure, minusque dici valet simplex Præsumptio Juris, quia nullum Verbum de hac Præsumptione in toto corpore Juris habetur, & Responsa Prudentum, quæ loquuntur de Stupro immaturo commisso sive in Puellam liberam, sive in Ancillam loquuntur indefinitè, nullam facientes distinctionem, an Puella Stuprum passa fuerit Major, vel Minor Septennio, sed dumtaxat, considerant esse Immatutam, seu adhuc non Viripotentem, uti videre est in famigerato Responso *Pauli in L. Si quis aliquid 38. §. Qui nondam ff. de Panis*. Ubi agitur de Stupro Immaturo cum Puella Libera patrato; sicuti quoque juvat recolere Responsum *Ulpiani in l. si Stuprum 25. ff. de injuriis*. Ubi agitur de Stupro Immaturo cum Ancilla commisso.

5. Cum itaque nulla Lex in toto Corpore Juris reperiatur, quæ hujusmodi distinctionem ætatis in Stupro Immaturo, an
Puel-

Puella sit Major, vel Minor septennio, præferat; Planum est Nefas haberi, novas & in Jure incognitas inducere præsumptiones: Sacris enim Canonibus, & Imperiali auctoritate prohibemur, Aliquem etiam ex vehementibus suspicionibus condemnare, ut clamat Innocentius III. *in cap. litteras de Præsumptionibus*. Ibi = *Quo circa mandamus cum propter solam suspicionem [quamvis vehementem] nolumus illum de tam gravi crimine condemnari* = & consonat Ulpian. *in L. Absentem* 5. §. *Sed nec ff. de pænis* ibi = *Sed nec de suspicionibus debere Aliquem damnari* Diu. Trajan. *Aufidio Severo rescripsit*: *Satius enim esse impunitum relinqui facinus Nocentis, quam Innocentem damnari* = faciuntque concordantes per *Glossam* adducti in verbo *damnari*, Reumque gravatum, quantumvis vehementibus suspicionibus, extraordinaria tantum poena fore plectendum apertissimè docent *Guazin. ad defens. Reor. defens. 30. cap. 41. Tiraquell. de pænis temporan. cas. 27. num. 4. Basilico decis. 1. Crimin. per tot.*

6. Eòque fortiùs, quando Stuprum probatur ex ultronea Confessione Rei, atque examine Puellæ Stuprum passæ, omnemque violentiam excludentis. Fatetur enim quod cum federet prope Januam Tabernæ Carcerati, ab eodem vocata, cum ad Eum fuisset ingressa, illam fuit amplexatus, fecitque eam sedere super una ex suis Coxis, nullamque dicit sibi factam violentiam, sed solum ob conceptum dolorem, ex introductione Membri Virilis, capisse flere, ex quibus clare patet non posse habere locum præsumptam violentiam, per Fiscum indebitè prætentam. Quamobrem cum nec spontanea confessio Rei, nec examen Puellæ præferant ullam violentiam, nec Fiscus habeat ullum aliud fundamentum suæ intentionis, nequit has probationes scindere, illas acceptando pro convincendo crimine, illasque rejiciendo, in eo, quod excludunt violentiam.

P A R S P R I M A.

Attento Jure Statutario, vel Bannimentorum Urbis, nequit Inquisitus condemnari ad Mortem.

7. **P**ostquam ostendimus præsumptam vim, nec probari, nec probatam sufficere, ad effectum infligendi pœnam ordinariam, descendentes ad examen nostræ primæ partis, circa Jus Statutarium, tria tenetur probare Fiscus: Alterum quod in prætenso Stupro fuerit violentia vera, & non interpretativa: Alterum verò debet concludenter probare honestatem Puellæ Stupratæ: Tertium denique quod Stuprum in Puella immatura comprehendatur á Statuto, vel Bannimentis Urbis.

8. Respectu primi requisiti; littera Statuti *libro 2. cap. 51. = Si quis Stuprandi causa honestæ Mulieri, vel Puero vim intulerit* = Fiscus proinde tenetur probare fuisse factam violentiam in Mulierem, & non quælibet violentia sufficit, sed debet esse *externa*, & insimul *atrox*, adeoque, non est sufficiens violentia *ficta*, vel *interpretativa*, uti in terminis consimilis Statuti docuit *Bossius in tit. de rapt. Mulier num. 5. ibi = Ad quod Statutum adverte; ut aliquid operetur debet denotari, ut etiam ipsa violentia extrinseca necessaria sit.*

9. Cum Bossio concordat Rainaldus *in suis observat. cap. 22. §. 1. ad 10. num. 9. ubi ait = Advertendum quod ficta, & interpretativa violentia non sufficit, sed debet esse vera in Personam Mulieris, vel Parentum = Cremon. Consil. Crimin. divers. 40. num. 4. lib. 1. in parvis. Farinacc. Consil. 33. num. 42. & 46. qui ait esse necessariam violentiam, extrinsecus allatam, & citat Bossium de Rapt. Mulier. num. 5.*

10. Qua de re cum Fiscus nullam adduxerit probationem prætenstæ violentiæ, nec possit adducere, quia illam excludit
tota-

totaliter tum examen, seu constitutum Carcerati, tum illud præ-
tensæ Stupratæ Puellæ, uti fuit superius animadversum, quo-
modò hodiè poterit Fiscus, sub pretextu præsumptæ violen-
tiæ, prætere facit esse locum Statuto, seu Bannimentis
Urbis, cum non agatur de præsumptione *Juris*, sed tantum de
præsumptione *Hominis*, ab aliquibus Doctoribus inventa; quæ
suos habet contradictores? Nam etiam per datam hypothese-
m (quam semper negamus) si ageretur de vera præsumptione
Juris, adhuc Fiscus non relevaretur ab onere probandi hujus-
modi violentiam, quia si in civilibus, ad probationem eorum,
quæ sunt fundamentum nostræ intentionis, non suffragatur
simplex *Juris* præsumptio, ut plurib. in locis probat. *Card. de*
Luca potissimum de Feudis disc. 133. num. 19. ibi = Quia in Rota
& Curia receptum est, ut in Actore non admittatur probatio
præsumpta ex sola præsumptione Juris in iis, quæ sunt funda-
mentum suæ intentionis = ut per *Adden. ad Gregor. decis. 53.*
decis. 202. num. 4. part. 5. recen. & signanter quod fundamen-
tum propriæ intentionis non remaneat comprobatum ex sola,
& simplici Juris præsumptione, sed vera, ac concludens exi-
gatur probatio, pluribus adductis firmavit. Rota decis. 70. n. 8.
part. 16. recent. ubi concordantes.

11. Si inquam in civilibus, ubi leviores sufficiunt proba-
tiones, non admittitur probatio, in sola *Juris* præsumptione con-
sistens, sed requiritur probatio illius qualitatis, in qua se fun-
dat Actor; ergo multo magis in criminalibus, ubi requiruntur
probationes luce meridiana clariores. *L. fin. C. de probationi-*
bus. Quomodo igitur Fiscus hodiè poterit, innixus simplici
præsumptioni aliquorum particularium Doctorum, contra Jus
nitentium, prætere facit esse locum Statuto, & Bannimentis, &
condemnare hunc infelicem Hominem ad mortem, ex sola,
& simplici præsumptione violentiæ, contra dispositionem sa-
crorum Canonum, & Legum civilium, jubentium neminem esse
ex præsumptionibus, licet violentis, condemnandum? uti su-
perius diximus n. 5.

12. Eó autem fortiús, quia, ut intret poena Bannimento-
rum,

rum, omnino requiritur, ut violentia sit *atrox*, ut explicat idem Rainaldus observat. ad cap. 23. §. 1. 2. & 3. num. 33. ibi = *Advertendum in terminorum cognitione ad hoc, ut intret pœna Bannimentorum, imponentium pœnam mortis naturalis, violentia debet esse atrox* = idest quæ fit cum armis, attenta lege Julia de vi publica §. Item Lex Julia institut. de public. Judiciis =. Unde in præsentiarum deberet fieri non solum præsumptio violentiæ, sed etiam fieri præsumptio, quod fuerit violentia *atrox*, & sic fieret præsumptum de præsumpto, quod non admittitur in Jure nostro.

13. Sed omnis tollitur amaritudo, si animadvertatur, Doctores, punientes Stuprum immaturum, in Puellâ commysum, quæ est in sexto, vel in septimo anno suæ ætatis, ob violentiam præsumptam, omnes tantum damnare Stupratores ad mortem, ubi Puella Stuprata adeo fuerit rupta, & fracta in Pudendis, ut amplius non sit apta ad concipiendum. Sabell. in verbo Stuprum num. 5. Anton. Matthæus de crimin. tit. 3. de Adulteriis cap. 5. de Stupro num. 8. fol. 412. & passim. In casu nostro Puella Stuprata hoc ferè minimum passa est damnum, immò nullum, vel admodum leve, cum eadem horâ secuti Stupri, pedibus propriis iverit ad Tribunal Gubernii, & pariter redierit ad Domum propriam, & læta, & hilaris per vias, & plateas discurreret, saliendo, jocando, uti consueverat ante passum Stuprum, juxta ea, quæ deponunt octo Testes, quos uti ritè, & rectè examinatos Fiscus habuit.

14. Sicuti Fiscus deficit in primo extremo necessariæ probationis violentiæ, ita pariter deficit in secundo extremo circa Honestatem Puellæ, ad quam omnino probandam astringitur, nec Fisco sufficit allegare solitam præsumptionem in *l. merito ff. pro socio*, quia hæc præsumptio habet locum in delictis, seu in dolo, nempe ut in dubio non præsumatur dolus, vel delictum, & quia hic agitur de qualitate Honestatis, quæ omnino probanda est a Fisco, ut post Bossium tit. de plurib. violent. num. 68. probat. Rainaldus observat. ad cap. 22. §. 1. usque ad 10. num. 63. ibi = *Sed an qualitas honestatis sit a Fisco, vel ab adhærente probanda, prout regulariter fieri debet, quando*
Lex

Lex, vel Statutum hanc qualitatem exigit = ubi concludit = Sed contrarium est verius, quia verbum adjectivum = HONESTA = hic positum, non debet stare otiosum, pro ut nullum verbum in Lege, vel Statuto positum debet esse tale =

15. Idem Rainaldus loco citato num. 66. ita concludit ibi = *Propterea quando agitur ad vindictam publicam, & ad imponendam pœnam corporis afflictivam, HONESTAS debet probari à Fisco, & à parte, quia est qualitas requisita a Lege, & Statuto =.*

16. Nec obstat Fides Parochi attestantis de honestate Puellæ, per Fiscum in processu informativo conquisita, quia hæc Fides funditus everfa remanet ab unanimi depositione dictorum octo testium, quos Fiscus habuit pro ritè, & rectè examinatis, & Fides Parochi nihil loquitur de Matre, & Avia, seu de earum artificio, & mercimonio, ob quod inter viles, & abjectas Personas, in quibus non cadit ratio Castitatis, recensendæ sunt. Mater siquidem, & Avia hujusce Puellæ sunt pauperes, & exercent mercimonium publicum, in emendis vestimentis veteribus, & cariori pretio vendendis, ut vulgò dicitur = *Rigattiere* = Unde videntur concurrere ea, quæ considerat *Bossius* ad probandam inhonestatem dicto tit. de plurib. violent. num. 68. ibi = *Facit etiam ad dictam probationem, quod paupercula mulier præsumitur facile in corpus suum peccare l. penult. cod. de spectac. lib. 11. Item malè præsumitur de muliere, quæ mercimoniis publicis præest, & de aliis, quæ habentur in l. humilem cod. de incest nupt.*

17. Hujusmodi autem Personæ, quæ exercent mercimonium minutum, nempe emendi res, ut illas vendant cariori pretio, inter Personas sordidas, & abjectas connumerantur, uti probat *Lucas de Penna* in l. maximarum lib. 10. c. de excusatione munerum. num. 7. Facit *Gloss. in l. 2. in verbo = Hæc = ff. de Nundinis.* ibi = *Idest victualia ab Agriculis Illata, qui emit & postea carius vendit, quales sunt, tricolæ = facit etiam Perez. in tit. c. de infamibus lib. 10. in fin. ut inter sordidas, & abjectas personas enumeret illos infimos mercatores, qui in eadem civitate emunt merces minori pretio, & vendunt cariori.*

18. Qua de re cum Mater, & Avia sint humiles, & abjectæ personæ, pariter, & ejus filia debet censerij ejusdem conditionis, & in sordidis, & abjectis, seu humilibus personis, non cadere rationem Castitatis, est Text. clarus in *l. Quæ Adulterium 29. c. ad legem Juliam, de Adulteriis in fin.* ibi = *Hæ autem immunes a judiciaria securitate, & Stupri, & Adulterii præstantur, quas vitæ vilitas dignas legum observatione non credidit.* =

19. Concordat etiam Farinacc. de delictis carnis. *quæst. 136. num. 100.* ibi = *Est præsumptio inhonestatis illa, quæ oritur ex paupertate mulieris, quia paupercula facile in corpus suum peccare præsumitur* = idem Farinacc. *num. 101.* ibi = *Idem de muliere, quæ mercimoniis publicè præest.*

20. Eò autem magis urgent hujusmodi præsumptiones inhonestatis in præsentiarum, quia Puella, de quâ agitur, erat consueta ire sola per Tabernas, ad emendum Vinum, & cætera Victualia, sicuti pariter sola consueverat discurrere, seu vagare per Vias, non solum de die, sed etiam de nocte, petere ab Hominibus, ut sibi donarent pecuniam, uti deponunt octo Testes supradicti; Nam Mulier honesta, seu honesta Virgo, non debet vagari per vias, ut optimè ad nostrum intentum pluribus rationibus ponderat Lucas de Penna in *l. Ne cuj. c. de Comeatu num. 18. lib. 12.* ibi = *Ad Virginem quippè satis pertinet, ut inclusa Domi consistat.* 2. Mac. cap. 3. Sed & Virgines, quæ conclusæ non sunt, non vagentur, ut Dijna, filia Jacob, quæ a suis egressa, ab alienis rapta, & oppressa est. *Gen. 34.*, & facit in Proem. ff. §. Tertii & §. de Arb. l. fin. & de Jud. C. 2. lib. 6. = *Honestas quidem vitæ in muliere, viris extraneis se monstrare non patitur in Auc. ut lit. jur. §. Si vero mulier. Ne contumeliam matronalis pudoris irreverenter irruant §. de proc. maritus. Nam fæminas, quas morum honestas, mentisque solertia commendat, propter ipsarum Pudorem, & Verecundiam Cætui publice demonstrari non cogimus §. de his. qui ve: æta: l. 2. §. 1. bene facit §. de of. di. Ju. l. 1. de cust. re. qm̃ in fi. & Auc. ibi posita.* =

21. His etiam addatur optima consideratio, quam fecit bo. me.

bo. me. Scaramuccia, tunc Pauperum Advocatus in suo nuperrimo restrictu, omnigenâ eruditione, ac doctrina referatissimo §.53. ubi exponit, quod elapsis annis ad expurgandam civitatem ab excurrentibus, vagantibusque foeminis, quas vulgus nuncupat *Mignotte*, plurimæ, minoris quoque ætatis, compertæ fuerunt jam corruptæ, vagationem hujusmodi exercentes per plateas, cauponas, & similia loca, ex quo existimamus, Fiscum, non posse probare honestatem talis Puellæ, uti tenetur, ad formam Statuti, & Bannimentorum Urbis, eo potissimum, quia Tabernaria, & filia Tabernariæ inter humiles, abjectasque personas recensent Imperatores in *l. Humilem 7. C. de incert. nupt.* ibi = *Humiles vero, abjectasque personas, eas tantummodo mulieres esse censemus, ancillam, ancillæ filiam, libertam, libertæ filiam, tabernariam, tabernarii vel lenonis, aut arenarii filiam, aut eam, quæ mercimoniis publicè præfuit.*

22. Deficit etiam tertium requisitum, nempe, Statutum, & Bannimenta; quia nunquam loquuntur de muliere immatura, unde cognitio remanet sub dispositione Juris communis, uti notorium est, & ut probant auctoritates relatæ in dicto restrictu D. Pauperum Advocati §.2.

23. Nec obstat, quod sub nomine mulieris, seu foeminæ, veniat etiam Puella immatura, quoniam si sexum, & futuram brevi potentiam, respiciamus, impuberes fæmellæ quoque, etiam sunt mulieres appellandæ, & ipsæ comprehenduntur etiam sub genere foemineo, attamen prout attinet ad communem usum loquendi, hujusmodi Puellæ Infantes non veniunt sub nomine foeminarum; consonant etiam Leges, & Edicta, quæ sub appellatione mulieris non comprehendunt fæmellas, seu virgines immaturas, sed tantum virgines viripotentes ad text., expressum in *l. mulieris 13. ff. de verbor. significat.* ibi = *Mulieris appellatione etiam virgo viripotens continetur* = ut bene explicat *Cujacius ad hanc legem*, ubi ait non comprehendi mulierem immaturam in Legibus, seu Edictis, in quibus agitur de corruptione, seu de Prægnantia mulieris, quia mulieres impuberes, ob ætatis imperfectionem, non censentur

fentur comprehensæ, ut explicat quoque *Geddeus in dicta l. mulieris n.6. ff. de verbor. significat*, & antiqui jurisconsulti, Architecti Pandectarum, quando voluere comprehendere foeminas immaturas, expressè eas nominavere, uti supra fuit demonstratum.

24. Multòque minus in contrarium urget, si diceretur fortassè, quod sub nomine Puellæ, Statutum intelligat etiam Puellas immaturas, seu Viri non potentes, ut in *lib.2. cap.51. ibi = Si quis, Stuprandi causa, honestæ mulieri, vel Pucro vim intulerit, vel invitis Parentibus Puellas, vel Pueros abduxerit, aut alias honestas Mulieres, & Pueros rapuerit =* Nam sufficeret respondere: Cum Statutum expressè non loquatur de Puellis Immaturis, res remaneat sub dispositione Juris communis, ut passim affirmant Doctores.

25. Sed tollitur omnis difficultas ex lectura ejusdem Statuti; nam ponit duos casus: primo enim dicit = *Si quis, Stuprandi causa, honestæ mulieri vim intulerit =* Sub hisce verbis non includitur Puella, quæ est immatura, seu non Viripotens. Vulgata *l. Mulieris 13. de verbor. signif.* secundò: Statutum ponit alterum casum sub illis verbis, nimirum = *Vel invitis Parentibus Puellas, aut Pueros abduxerit, aut alias honestas Mulieres, & Pueros rapuerit, aut rapi fecerit =*. Nam quando etiam, per malam hypothesim, diceremus sub nomine = *Puellæ =* Statutum intellexisse comprehendere tum Puellas viripotentes, tum etiam immaturas, seu Viri non potentes; adhuc essemus extrà difficultatem, quia impræsentiarum nulla adest abductio, nullus adest raptus, ut liquet ex examine, seu Constituto tam Carcerati, quam illo Puellæ prætensæ Stupratæ, & Fiscus, tanquam Actor, teneretur probare fuisse hanc Puellam abductam, vel raptam, ut esset locus Statuto.

P A R S A L T E R A.

Attento Jure communi, nequit Carceratus ad ultimum supplicium condemnari, sed ad mitiorem pœnam, arbitrio Judicantium.

26. **C**onfuto ad evidentiam inpræsentiarum non habere locum Statutum, neque Bannimenta Urbis, remanet, ut æquali claritate demonstremus, Carceratum non posse condemnari ad ultimum supplicium, attentis Legibus Juris Civilis. In qua profectò quæstione supplicamus animadvertere ad ea, quæ scripsit Bossius *tit. de coit. damn. num. 68.* ubi, loquendo de Puella Impubere sic ait = *Sed si non sit doli capax, Et sit in sexto, vel septimo anno, Stuprum non potest dici sine vi, quia consensus non adest, Et natura repugnat* = ideo perfecto flagitio puniri pœna mortis per text. in *l. 1. §. Qui Puero ff. de extraordin. crimin.*

27. Rainald. observat ad *cap. 23. §. 1. 2. Et 3. num. 46.* sequitur sententiam Bossii, vigore dicti textus in *§. Qui Puero*, quem existimat adeo clarum, ut non sit locus contrariæ interpretationi.

28. Sicuti quoque cæteri Doctores, existimantes Stuprum, cum vi commissum, puniendum esse pœna mortis naturalis, pro majori parte se fundant in Auctoritate dicti textus in *§. Qui Puero.*

29. Nos autem, ut recto ordine, æqualique claritate obfirmemus, attento Jure communi, non esse locum suspendio, tria nobis occurrunt, non minus rigoroso, quam separato examine perpendenda. Trutinandum itaque est celeberrimum Pauli responsum in toties laudato paragrapho *Qui Puero.* Deinde, ex veriori Doctorum sententia, Stuprum cum vi, sed sine raptu

ptu, extraordinaria tantum poena; arbitrio Judicium, fore
 plectendum demonstrare oportet; Ac demum nullam in hoc
 Stupro adfuisse violentiam, minusque esse locum violentiae prae-
 sumptae evidentissimum esse demonstrabimus, quia res est cum
 Puella, cujus malitia aetatem supplet.

§. I.

*Expenditur Responsum Pauli in l.1. §. QUI
 PUERO ff. DE EXTRAORDINA-
 RIIS CRIMINIBUS, & ostenditur non
 loqui de Stupro, cum vera violentia pa-
 trato, neque Stupratores punire poena
 mortis naturalis, sed tantum Civilis
 nempe Coercitionis in Metallum.*

30. Bartolus existimavit in facti specie hujus textus, prae-
 supponi, quod, vel abducendo comite, vel interpellando mu-
 lierem vis facta fuerit. Bossius de Coit. damn. n.64. sequutus est
 Bartolum, & Bossium sunt sequuti Farinaccius, & ipsemet Rai-
 naldus observat. ad cap.23. §.1.2. & 3. num.82. ubi docet ver-
 bum = *Interpellaverit* = accipiendum esse de vi vera, non de
 sola persuasione.

31. Bertazol. consil.495. ibique *Adden.* existimavere hic
 agi de Stupro contra naturam, eo modo, quo committitur in
 masculo, quia in muliere non potest cadere verum Stuprum,
 prout in Puella.

32. Decianus tract. crimin. lib.8. cap.15. num.7. dixit Bos-
 sium hunc textum non vidisse, cum nullum verbum in eo ha-
 beatur de violentia, sed simpliciter de suasionem, & corruptione,
 ideòque Bartolum malè existimasse factam fuisse violentiam,

tiam, vel in abducendo Comite, vel in interpellanda Muliere.

33. Antonius Matthæus de Criminibus *lib.48. tit.3. cap.5. de Stupro num.8.*, reiicit Responsionem Bartoli dicendo = *Nihil hic Bartoli responsionem Moror, qui existimavit Paulum de Stupro violento loquutum fuisse: Reclamant enim verba =*

34. Inter harum opinionum Anfractus juvat expendere singula verba Responsi ejusdem Pauli, sed prius duo sunt præmittenda: Alterum quod tempore Pauli Juris Consulti Auctoris Textus, in dicto §. *Qui Puero*. Stuprum cum Puero, sicuti & Adulterium non erat capitale; Nam Stuprum cum Masculo fuit redditum capitalissimum à Constante, & Constantio, filiis Imperatoris Constantini in *leg. Cum Vir nubit. Cod. ad leg. Jul. de Adulter.* Adulterium autem fuit redditum pariter lethale à Constantino in *leg. Quamvis eodem*, seu verius ab ejus filiis Constantio & Constante *leg.4. Cod. Theodos. quorum appellat. non recipian*, proindèque à prædictis Christianis Imperatoribus, post defunctum Paulum, per Sæculum, & ultra, tam Adulterium, quàm Stuprum fuit decretum puniri ultimo supplicio: Alterum verò notandum occurrit; Tribonianum, seu Justinianum Responsum Pauli truncatum retulisse in dicta *leg.1. §. Qui Puero ff. de extraordin. crimini*, uti observavit Antonius Augustinus Emenationum *lib.3. cap.9.*, & etiam Glossella Marginalis in dicto §. *Qui Puero* in Exemplari impresso Venetiis 1606 ibi = *Libro quinto sententiarum Pauli legebatur = Prætestato Stuprum, aliudvè flagitium abducto =*

35. Ut hujuscè variationis Veritas appareat, oculis subiicimus verba, quæ habentur utroque loco; Legitur siquidem in *Pandectis in dicta leg.1. §. fin. ff. de extraordin. Crimin.* ibi = *Qui Puero Stuprum, abducto ab eo, vel Corrupto Comite, persuaserit: Aut Mulierem, Puellamvè interpellaverit, quidvè Impuditiæ gratia fecerit: Domum præbuerit, pretiumvè, quo id persuaderet, dederit, perfecto flagitio punitur Capite, imperfecto in Insulam deportatur; Corrupti Comites summo supplicio afficiuntur =*

36. Apud Paulum *lib.5. Sentent. tit.4. de Injuriis n.14.* ità legitur = *Qui Puero prætestato Stuprum, aliudve flagitium, abducto ab eo, vel corrupto Comite, persuaserit, Mulierem, Puellamvè interpellaverit, quidvè, corrumpendæ Pudicitia gratiâ, fecerit, domum præbuerit, pretiumvè, quo id persuadeat, dederit, perfectò flagitio Capite punitur, imperfectò in Insulam deportatur: corrupti Comites summe supplicio adficiuntur =*

37. Sequendo itaque lecturam hujus Textus juxtà verba Pauli, mox recitata, planum est, ex illis verbis = STUPRUM, ALIUDVE FLAGITIUM = Paulum agere tum de Stupro in Puero, tum de Adulterio in Muliere, tum de Stupro in Puellâ, & consequenter erroneam fuisse sententiam Bertazoli, & sequacium. Atque in hoc nullam cadere posse difficultatem credimus, quia concordat ipsamet *Glossa in dicto §. Qui Puero*, in verbo = *punitur = ff. de extraordin. crimin.* ibi = *Punitur = hinc ergò de extraordinario crimine tractat, scilicet de Adulterio, & Stupro, vel dic - PUNITUR - idest, puniri solet, & facit Institut. de public. Judic. §. Item Lex Julia =*; Hinc ex lecturâ ejusdem Pauli triplicia in evidentem veritatem emergunt. Primum nimirum hic non agi de Stupro immaturo. Alterum verò, quod multò minùs agitur de Stupro cum violentiâ, sed persuasione dumtaxat, & malis Artibus, seu Illecebris commisso. Tertium deniquè, quod Paulus dicens = *Perfectò flagitio Capite punitur* = non loquitur de poenâ ultimi supplicii, sed de poena mitiori, quæ immediate subsequitur ultimum supplicium, nempe ut sit deportatio in Metallum, quemadmodum liquet ex infrascriptis.

38. Prò eò, quod attinet ad primum; nempe hic non agi de Stupro immaturo, satis id convincitur ex eò, quod Paulus Stuprum in Puellam Viripotentem secernit, & separat ab eò, quod patratum fuit in Puellâ immaturâ, & de immaturo agit idem Paulus *lib.5. sentent. tit.22. de seditiosis. num.4.* ibi = *Qui nondum Viripotentes Virgines corrumpunt, humiliores in Metallum damnantur, honestiores in Insulam relegantur, aut in exilium mittuntur =* quæ verba fideliter retulit Tribonianus in *leg. si quis aliquid. §. Qui nondum. ff. de Pœnis.*

39. Hæc

39. Hæc veritas evidenter apparet ex illis verbis = *Qui Puerō Prætextato* = Nam Pueri Prætextati, apud Romanos, erant in ætate suprâ duodecimum, immò suprâ decimum quartum. Nomine autem Pueri, ut habemus ex eodem *Paulo in leg. Pueri appellat. 204. ff. de Verbor. significat.* triplex habebatur significatio; Nempè quoad Statum, seù Conditionem servilem; Altera, quoad sexum; Altera, quoad Ætatem. *Ætas* autem *Puerilis* usque ad Annum decimum septimum extendebatur, ut habemus ex *Gellio Noctium Atticarum lib. 10. cap. 28.*

40. Ut autem cognosceremus de quô Puerô ageret *Paulus*, seù in quâ ætate esset constitutus consultò dixit = *Puerō Prætextato* = de Pueris, vel de Puellis Prætextatis facit mentionem *Justinianus in §. 1. Institut. de Iniuriis* ibi = *Sive quis Matrem familias, aut Prætextatum, Prætextatamvè adscëlatus fuerit.*

41. *ULPIANUS* nos edocet Prætextatos egressos fuisse ætatem Impubertatis, seù effectos jam Puberes, uti habetur *in leg. Deinde 3. §. fin. ff. de Ltber. exhiben.* ibi = *Fæminam Prætextatam, eumque, qui proximè Prætextati accederet, interim apud Matres familias deponi Prætor jubet, proximè autem Prætextati ætatem accedere eum dicturum, qui puberem ætatem nunc ingressus est* = Quodque Romani facti Puberes induerent Prætextam, & eam deponerent in decimo septimo anno adnotavit *Budæus in leg. fin. ff. de Senator.*, & latè apud *Macrob. Saturnal. lib. 1. cap. 6.* ubi habetur origo Prætextæ.

42. Ex his igitur, quæ huc usquè perpendimus, cum clarum sit, in dicto Textu non agi de Puerō immaturo; Sic quoquè clarum est, dum *Paulus* dixit = *Mulierem, Puellamvè interpellaverit* = intellexisse de Puellâ Viripotente, quâ nomine Mulieris, venit tantum Puella Viripotens *leg. Mulier. Appellat. 13. ff. de Verbor. significat.* ibi = *Mulieris Appellatione etiam Virgo Viripotens continetur* = quodque Edictis loquentibus de delictis Carnis; seù de Corruptione; sub Nomine - *Mulieris* - non veniant Fæmellæ im-

puberes docet Cuiacius *in dicta. leg. Mulieris ff. de verbor. significat.*

43. Cognitô hîc non agi de Stupro immaturo, transitum facimus ad probandum, Paulum Jurisconsultum, sive in abducendo Comite, sive in interpellandâ Muliere, nullam considerasse Violentiam; Ad probandam hanc Veritatem, sufficeret adducere sententiam *Antonii Matthæi. de Crimin.* Clarissimi Juris-Consulti, quam etsi supra retulerimus, liceat tamèn nobis denuò repetere = *Nihil hic Bartoli Responsum moror, qui existimavit Paulum de Stupro violento loquutum fuisse, reclamant enim verba.*

44. Juvat itaque considerare verba illa = *Abducto ab eo, vel Corrupto comite* = Quinam essent isti Comites explicat Ulpianus *in leg. 1. §. Omnem ff. de Iniuriis* ibi = *Ad dignitatem cum Comes Matronæ abducitur* = Clarius idem Ulpianus *in leg. Item apud Labeonem 15. in §. Comitem ff. de injuriis* ibi = *Comitem accipere debemus, qui comitatur eam, & sequatur, & (ut Labeo ait) sive Liberum, sive Servum, sive Masculum, sive Fæminam, & ita comitem Labeo definivit, qui frequentandi ejusvè causâ, ut sequeretur in Publico, privatoque abductus fuerit; Inter Comites utique Pædagogi erant =*

45. Masculi, dùm gerebant Prætextam, semper habebant Comites, utpotè suæ Pudicitiaæ Custodes, quinimò & ipsa Prætexta, velutî sacra habebatur, eamque violare nefas erat, ut ità eorum Pudicitia magis munita evaderet, uti Nos edocet Vir Clarissimus *Is. Casaubonus ad Pers. sat. 5. vers. 30..* Anno autem ætatis decimo septimo deponebant Prætextam, nec non Bullam, quam appendebant Diis Penatibus, & soli per Urbem absque Comite incedebant, uti refert *Propert. lib. 3. Eleg. 3.*

Ut Mihi Prætextæ Pudor exvelatus amictu.

Et data libertas noscere amoris iter,

& *Pers. satir. 5. vers. 30.*

Cum primum pavido custos mihi purpura cessit.

Bul-

Bullaque succinctis Laribus donata pependit.
 Cum Blandi Comites, tutâque impune suburrâ.
 Permisit sparsisse oculos jam candidus Umbo.

46. Fæminæ autem retinebant Prætextam usque ad earum Nuptias, Comites autem semper habebant, licet effectæ Matronæ, seu Matresfamilias Plaut. *Amphit.* III. 2.48.

Juben. mihi ire Comites ? Jup. Sananes ? M. si non jubes.
Ibo egomet ; Comitem pudicitiam duxero = Impudicum,
 enim erat, Matremfamilias, Virginem, aut Puellam,
 sine Comite in publicum prodire. Plaut. *Cistell.* loco amisso.

Adstat ea in via sola : Postribulum sanè est.

47. Quamobrem, in abductione Comitissæ, semper fuisse factam Violentiam minimè censendum est, quoniam Abductio hujusmodi etiâ sine Vi poterat fieri, uti clarè habemus ex Ulpiano in dicta leg. apud Labeonem 15. §. *Abduxisse ff. de Iniuriis* ibi = *Abduxisse videtur*, (ut Labeo ait) non qui abducere Comitissam cepit, sed qui perfecit, ut Comes cum eâ non esset. *Abduxisse autem non tantum videtur, qui per vim abduxit ; Verum is quoque, qui persuasit Comitissæ, ut eam desereret =*

48. Si etenim Paulus Juris Consultus loqueretur de Abductione, factâ per Violentiam, utique dixisset - *raptio Comitissæ* - non autem - *abductio* - ob eam scilicet rationem, nam ea, quæ sunt amota, seu abducta per Vim ; *RAPTA* - dicuntur, quæ autem sine Vi, dicuntur simpliciter - *AMOTA*, sive - *ABDUCTA* - ut egregiè explicat hanc differentiam, Ulpianus in leg. *Quæ Naufragium* 3. §. *Non solum ff. de Incend. Ruin. & Nauf.* ibi = *Aliud autem esse Rapi, aliud autem amovèri, palam est, siquidem amovèri aliquid, etiâ sine Vi potest, Rapi autem sine Vi non potest =*

49. Hac autem differentiâ usus fuit Imperator Constantinus in lge. 1. Cod. Theod. de raptu Virginum, ubi loquendo
 de

de Raptu Virginum, si Puella fuerit invitata, Raptam appellat, si volens fuerit, vocat Abductam: sunt Verba Textus. ibi = *Si quis nihil cum Parentibus Puellæ antea depectus, invitam eam rapuerit, vel volentem abduxerit* = cum Constantino concordat Papianus lib. Respons. tit. 9. de Raptu Virg. ibi = *Ut si Puellam cum Parentibus nihil antea depectus, invitam rapuerit, aut volentem abduxerit* =

50. Sic quoque Grammatici, & Oratores dicunt Abductum, quemlibet blando sermone iavitatum, uti videmus apud Ciceronem 2. de Finibus ubi ait = *Majores nostri ab Aratro abduxerunt cincinnatum illum, ut Dictator esset* = indubium est etenim cincinnatum sine ullâ Vi, seu violentiâ, sed blando sermone fuisse iavitatum ad accipiendam Dictaturam.

51. Omnem removet difficultatem ipsemet Paulus per illa verba, quæ addidit = **VEL CORRUPTO COMITE, PERSUASERIT**. Nam statim intelligimus nullam fuisse adhibitam Violentiam, cum servi dicantur corrupti tantum persuasione, Textus est clarus in leg. 1. §. Persuadere ff. de servo corrupto.

52. Explicato in prædictis verbis = *Abducto ab eo, vel Corrupto Comite, persuaserit* = nullam Paulum considerasse violentiam; Nunc transitum facimus ad explicanda subsequenter verba = *Mulierem, Puellamve interpellaverit* = per quæ verba potissimum per l. j. *interpellaverit* = excluditur omnis Violentia ad Textum Satis clarum Ulpiani in d. l. Item apud Labeonem 15. §. Tenetur ff. de Injuriis ibi = *Appellare est, blandâ oratione alterius Pudicitiam attentare* = & infra = *Aliud est, Appellare, aliud adfectari*; Appellat enim, qui sermone pudicitiam attentat: Adfectatur, qui tacitus frequenter insequitur = ex quorum Jurium clara Dispositione, quis poterit inficiari in interpretatione toties laudati §. Qui Puero non solum deceptum fuisse Bartolum, sed etiam ipsum Rainaldum, licet magni Nominis Doctorem, dum dixit; In interpellando factam fuisse Violentiam, nempe, in suâ Observat. ad cap. 23. §. 1. Et 6. num. 82. ubi docet Verbum - Interpellave-

laverit - accipiendum esse de Vi verà, non de solâ persuasione.

53. Denique, si nostra Nos non fallit opinio, omnem adimere difficultatem, nullamque Paulum considerasse Violentiam existimamus, ob sequentia verba ejusdem Pauli: ibi = *Quidvè, corrumpendæ Pudicitiae gratiâ, fecerit; Domum præbuerit, pretiumvè, quò id persuadeat, dederit* = Quæ utique, Verba dumtaxat persuasione, seu Lenocinium redolent, idque factum, ut Comites corrupti solam relinquerent Puellam, vel Puerum, ut eisdem posset potiri, seu frui stuprator; eisdem etenim Verbis Utitur Papinianus, qui fuit Magister Pauli, ad explicandum Lenocinium, factum sinè Vi, ut sequeretur Adulterium, vel Stuprum cum Matre familias, vel cum Masculo, & dignum Coercitione, seu pænâ Legis Juliæ de Adulteriis, quæ tantum coercet delicta carnis sine Vi commissa; hujusmodi definitionem Papiniani habemus in *Leg. Qui Domum* 8. ff. *ad Leg. Jul. de Adulteriis* ibi = *Qui domum suam præbuerit, ut Stuprum, Adulteriumvè cum alienâ Matrefamilias, vel cum Masculo fieret Sciens, vel quæstum ex Adulterio Uxoris suæ fecerit, cujuscumque sit conditionis quas Adulter punitur. Appellatione Domus, habitationem quamquam significari palam est.* = Quâ de re, si Papinianus sub hiscè verbis non consideravit ullam Violentiam, sed tantum adhibitam fuisse Persuasione, seu Lenocinium, ut Stuprum, vel Adulterium sequeretur, uti Clârè nos edocet *Cuiacius*, in *suâ repetit.* ad hunc Textum Papiniani, ità quoquè remanet indubitatum, ac evidens, Paulum, per supradicta verba = *Quidvè, corrumpendæ Pudicitiae gratia, fecerit, domum præbuerit, prætiumvè, quò id persuadeat, dederit* = nullam considerasse Violentiam fuisse adhibitam, sed tantum simplicem Persuasione, & merum Lenocinium, ut Stuprator posset potiri, seu frui Puero, vel Muliere, seu Puellâ.

54. Exclusâ itaque omni violentiâ, considerata, veniunt posteriora ejusdem Pauli Verba = *Perfecto flagitio capite punitur, imperfecto in Insulam deportatur* = Tota difficultas remanet in intelligentiâ illorum Verborum = PERFECTO FLAGI-

GITIO CAPITIS PUNITUR, = an Paulus scilicet dixerit de Morte Naturali, vèl potius de Morte Civili, nempè de Deportatione in Metallum. *Bossius, Farinaccius, Rainaldus*, eorumque sequaces, unanimi ore, docent per hæc Verba - *Capite punitur* - Paulum intellexisse Mortem Naturalem, seù summum Supplicium. Pace tamen tantorum Virorum, evidens esse credimus, ac sustinemus Paulum per hæc Verba - *Capite punitur* - intellexisse de Morte civili, seù de Deportatione in Metallum, ut liquet ex infrascriptis.

55. Paulum itaque intellexisse tantum de Morte civili; evincunt subsequencia verba, quæ habentur in eodem *Responso*. *Qui Puero* ibi = **CORRUPTI COMITES SUMMO SUPPLICIO AFFICIUNTUR** = ex quâ discretivâ loquutione statim cognoscimus, Paulum, Stupratores voluisse perfecto flagitio - **CAPITE PUNIRI** - idèst Morte Civili; Nam si voluisset Morte naturali esse plectendos, dixisset utiquè - **SUMMO SUPPLICIO** cum ultimum Supplicium pro Morte Naturali interpretetur *leg. ultimum supplicium ff. de pænis*.

56. Pro majori tamen explicatione juvat animadvertere, pænam Capitis, seu pænam Capitalementem in Jure nostro non semper summum importare supplicium, sed quandoque Amissionem Civitatis, quinnimò etiam simplicem Amissionem Existimationis, & Famæ: est Textus Clarus in *L. licet capitalis ff. de Verbor. Signific.* ibi = *Licet Capitalis, latinè loquentibus, omnis Causa existimationis videatur, tamen Appellatio Capitalis, Mortis, vel Amissionis Civitatis intelligenda est* = ut etiam latè docent Interpretes in hac lege, potissimum *Cuiacius*, & *Geddeus*; Sæpiusculè etiam in Jure Nostro sententia Capitalis ad solam Amissionem dignitatis, & honoris refertur *leg. penult. §. Existimatio ff. de var. & extraord. cognit.* ob eam rationem, videlicet, quod bona Fama Vitæ soleat æquiparari *leg. Isti quidem ff. de eo, quod metus caus. leg. Justa ff. de Manum. vind.*

57. Porro autem damnatos sententiâ capitali intelligendos esse damnatos, vèl ad Mortem Naturalem, vèl ad Civilem, nempè ad Amissionem Civitatis, vel Libertatis, Nos ad-

admonet Ulpianus in *leg. Rei Capitalis ff. de Pænis* ibi = *Rei capitalis damnatum, sic accipere debemus; ex quâ causâ damnatô vèl Mors, vèl etiam Civitatis Amissio, vèl servitus contingit. Cum Ulpiano concordat Africanus in leg. Edict. 13. ff. de Bonor. posses.* ibi = *Rei Capitalis damnatus intelligitur Is, cui pænæ Mors, aut Aquæ & ignis interdictio sit.*

58. Omnem submovet difficultatem Ulpianus noster, qui litteris Cubitalibus demonstrat differentiam, quæ intercedit inter damnatum pænâ Capitis, & inter damnatum ultimo supplicio; Ita loquitur idem Ulpianus in *leg. Pænâ Parricidii. §. Qui alias ff. ad L. Pomp. de Parric.* ibi = *Qui alias Personas occiderit, præter Patrem, & Matrem, & Avium, & Aviam quos, More Majorum, puniri supra diximus; CAPITIS POENA PLECTENTUR, AUT ULTIMO SUPPLICIO MACTENTUR. =*

59. Quis etenim tam obstinatæ Cervicis poterit inficiari hîc Ulpianum maximam considerasse differentiam intercedere inter pænâ Capitis, & Ultimum supplicium, & Ulpianum pro pænâ Capitis intellexisse simplicem Amissionem Civitatis, Nos edocet Gloss. in hoc Textu in Verbo = *Capitis - Scilicet Civitatis*, ut supra *l. Divus ff. ad L. Pomp. de Parric.* = quam legem per Glos. citatam si respicimus, statim intelligimus, loqui de pænâ Deportationis in Insulam, seu Amissionis Civitatis.

60. Supplicamus etiâ animadvertere Ulpianum in hoc Textu non solum fuisse contentum inter unam, & alteram pænâ adhibere Dictionem - AUT - quæ de suâ Naturâ, & Indole importat disjunctionem, seu separationem, non apud Grammaticos tantum, atque Rhetoricos, ut videre est apud Facciolum in suo Calepino, in dictione = AUT = Sed etiam quo ad Nostros Juris Consultos in *l. Hæc Verba ff. de Verb. Signific.* Sed ulterius dixisse = *Capitis pænâ plectentur* = nam sub hoc verbo = *plectentur* = comprehendi possunt omnes pænæ etiam pecuniariæ seu Mulctæ: Contrâ autem illa Verba = *Ultimo supplicio Mactentur* = tantum intelliguntur de occi-

sione , seu de Morte Naturali juxtà illud Ovidianum *Metam.* 15. *vers.* 114.

Caper Bacchi mactatur ad Aras =
& Horatius leg. 1. Ode 19.
Mactata veniat lenior Hostia .

61. Hanc Itaque differentiam , quam docet Ulpianus inter poenam Capitis , & inter Ultimum supplicium conservant etiam antiqui Juris Consulti , Pandectarum Architecti in suis Responsis ; sicut & Imperatores in suis Edictis , & Constitutionibus ; nam , ubi volunt Crimen puniri Morte Naturali , solent uti istis , vel similibus verbis , nempe = *Ultimo Supplicio* = ut in Raptorem Mulierum habetur in *leg. Qui cætu §. Qui vacantem ff. ad leg. Jul. de vi public.* ibi = *Qui Vacantem Mulierem Rapuerit , vel Naptam , ultimo Supplicio punitur* = sicuti Ulpianus in Raptu Pueri dixit , *Raptorem esse = Severè puniendum = leg. Et cum ff. ad leg. Jul. de Vi publ.* ibi = *Et si compereris , hæc ità admissa , rem severè exequaris* = per quæ verba = *Severè exequaris* = intellexit de Pænâ Mortis , ut explicat etiam *Gloss.* in verbo - *Exequaris* - Conferunt ad nostrum Intentum quamplurima Edicta Imperatorum , ut habetur in *leg. Quamvis Cod. ad leg. Jul. de Adult.* ubi in fine legitur = *Sacrilegos autem Nuptiarum Gladio puniri oportet* = sicuti habemus aliud exemplum in *leg. Cum Vir. Nubit. Cod. eodem* = *Jubemus insurgere Leges , armari Jura GLADIO ULTORE , ut exquisitis pœnis subdantur infames , qui sunt , vel qui futuri sunt Rei* = Omnemque adimit difficultatem *Textus in leg. Quoniam multa facinora Cod. ad leg. Jul. de Vi publ.* ibi = *Et non jam relegatione , aut Deportatione Insulæ plectatur , sed supplicium Capitale excipiat .*

62. Sexcenta alia exempla possemus in medium adducere , in quibus , ubi Iuris Consulti , vel Principes voluerunt crimina esse plectenda poenâ Mortis Naturalis , minimè dixerunt

xere *pœna Capitis* Reos puniendos esse, sed consueverunt dicere = *Ultimo supplicio* = vel = *exquisitis pœnis* = vel = *Gladio* = Reos esse puniendos, vel alia consimilia Verba, adhibuerunt, ubi voluerunt Morte Naturali Reos esse damnandos.

63. Nèc refert objectum à Fisco porrectum non esse locum in præsentiarum deportationi, quia Paulus in hoc responso dixit = *Imperfecto in Insulam deportatur* = Nam facilis est, ac obvia responsio, quia si Paulus dixisset simpliciter = *Imperfecto flagitio deportatur* = aliquam posset habere probabilitatem Objectum; Sed quia Paulus dixit = *imperfecto in Insulam deportatur* = Nobis significare voluit, dum dixit = *perfecto flagitio Capite punitur* = Reum esse in Metallum deportandum, nam deportatio in Metallum pœna gravior est deportatione in Insulam.

64. Pro eliminatione Obiecti, attentò Jure Digestorum, & Codicis, tres erant pœnæ Capitales, quoad Corpus nempe: Amputatio Capitis, Suspendium, seu quodlibet Ultimum supplicium: = *Morti proxima pœna Capitalis erat, deportatio in Metallum*; = deinde subsequebatur deportatio in Insulam ad Text. satis clarum in leg. *Capitulum ff. de pœnis* ibi = *Capitalium quoque pœnarum ferè isti gradus sunt: Summum supplicium videtur esse ad Furcam damnatio: Item Vivi concrematio, quod quamquam summi supplicii appellatione meritò contineatur, tamen eò, quod id genus pœnæ adinventum est posterius primo visum est: Item Capitis Amputatio: Deinde PROXIMA MORTI PœNA, METALLI coercitio. Deinde = IN INSULAM DEPORTATIO =*

65. Deportatio itaque in Metallum ullo absque dubio erat pœna gravior deportatione in Insulam, nam deportati in Metallum, fiebant servi pœnæ, amittebant Libertatem, Civitatem, & Familiam, totoquæ Vitæ suæ tempore, compedibus vincti, in Fodinis Metallorum laborare cogebantur: Deportatio in Insulam utiquè mitior erat pœna, nam sic deportati amittebant siquidem Civitatem, & Familiam, non tamen Libertatem; Perducti in Insulam ab eâ certè exire

non poterant, sed poterant liberè contrahere, emere, vendere, uti faciebant ibi Insulani *leg. aut damnum §. Inter eos ff. de pœnis.*

66. Recesserunt ab Aulâ hujusmodi Deportationes, & earum loco successit pœna Triremium, quæ gravior existimatur ipsâ pœnâ Deportationis in Metallum, quia damnati ad Triremes non solum tenentur, vincti compedibus, remigare, sed etiâ sunt subjecti periculo Maris, seu Navigationis, nec non etiâ Belli cum Hostibus, & Piratis.

67. Concludit demum Paulus suum Responsum *in dicto §. Qui Puero* dicendo = *Corrupti Comites summo supplicio afficiuntur* = Mirum fortassè videbitur corruptos Comites ultimo supplicio affici, Stupratores autem tantum Deportatione coerceri; Cum vulgatum sit, Agentes & Consentientes æquali pœnâ puniri debere. Ast admirationem abjiciet, quicumque perpendere voluerit, Comites istos Reos esse Proditionis; Nam cum essent à suis Dominis præpositi ad Custodiam Pudicitiae, Pueri, seu Mulieris, vel Puellæ, fuerunt ipsi proditores Pudicitiae, &, recepto pretio, corrupti, relinquendo custodiam, dederunt libertatem Stupratori, ut ad libitum abuti posset Puero, Muliere, vel Puellâ, qua de re quoad ipsos Comites nulla facienda est distinctio, an perfectum fuerit, vel imperfectum flagitium, nam qui pecuniam accipit, ut faciat quid illicitum, tenetur sive faciat, sive non faciat *leg. 1. Et Clarius leg. & Generaliter §. Si igitur ff. de Calumniatoribus.* ibi = *Si Igitur accepit, ut negotium faceret, sive fecit, sive non fecit, tenetur.*

68. Altera autem est consideranda differentia, quia isti Comites vel sunt de genere servorum, ideò summo supplicio afficiuntur; quia ubi Ingenui, seu Liberi deportantur, Servi, & humiles, seu abjectæ Personæ summò supplicio puniuntur *l. 1. §. fin. ff. ad leg. Corn. de falsis, & passim.*

69. Obfirmatò igitur Paulum in hoc responso nullam considerasse Violentiam, nisi eam, impropriam, quam voluntati, non antem corpori facere solent illecebræ, munera, seu persuasiones juxta illud = *ostendis puero nucem, & trahis illum* =

lum = Ac demonstratò insuper Stupratores tantum poenâ Metallî esse coercendos, ut pollicitationi nostræ satis faciamus, reliquum est ut demonstramus in *sequenti* §. Stuprum cum Vi, poena tantum extraordinaria non autem Mortis naturalis esse puniendum.

§. II.

Stuprum cum Vi absque Raptu, & abductione poena tantum extraordinaria, non autem poena Mortis naturalis venit plectendum.

70. Pro maiori claritate hujuscè quæstionis scire oportet Stuprum cum Vi, sive cum Masculo, sive cum Foeminâ patratum, excedere Vires Legis Juliæ, de Adulteriis, & esse subiectum *legi Juliæ de Vi publicâ l. Mariti §. fin. ff. ad leg. Jul. de Adulteriis, & leg. In eadem causâ §. Præterea ff. ad leg. Jul. de Vi publicâ*, & ratio est, quia Lex Julia de Adulteriis, tantum coercet delicta carnis, quæ sine Vi committuntur.

71. Alterum autem scire oportet; Nempè quæ Vis consideretur a lege Juliâ de Vi Publicâ. duplicis generis Vis potest in Stupro intervenire: interna nimirum una, & altera externa. Interna utiquè ea est; quæ accidit in omni Stupro etiam licito, intercedente scilicet Matrimonio, cum necessaria sit aliqua Vis, ut possit Maritus Matrimonium cum Virgine consummare; hinc est quod apud Antiquos Romanos Nuptiæ cum Virginibus non celebrabantur in diebus Religiosis, seu Feriatis, teste *Macrobio Leg. 1. Saturnalium cap. 15. ibi = Feriis autem Vim cuiquam fieri piaculare est, idèd tunc vitantur Nuptiæ, in quibus fieri Vis Virginibus videtur =* proindèque hujusmodi Vim internam non considerat Lex Julia de Adulteriis, cum
hæc

hæc Vis de sui Natura interveniat, ut diximus, in quolibet Stupro.

27. Vis autem externa, quam considerat Lex Julia de Vi publica, ea est, quâ compellitur Mulier, seu Virgo invita ad patiendum Stuprum, seu Adulterium; hujusmodi autem Vis, ut sit locus Legi Juliæ de Vi publica, debet esse *gravis, & atrox*, seu ea, quæ cum Armis fit §. *Item Lex Julia Instit. de publ. Judic.* nempe cum Mulier armata manu, vel quolibet simili violento modo constringatur ad patiendum Stuprum, vel Adulterium.

73. Puella Stuprata Vi, seu Violentiâ verâ, (cum Virtus Virginitatis in Animo, quàm in Corpore consistat), adhuc inviolatam Virginitatem retinet, licet Corpore oppressa, ut optimè objecit illustris Virgo, & Martyr Diva Lucia Pascasio Tiramno = *Si invitam jufferis violari, Castitas Mihi duplicabitur ad Coronam* = in hujuscè veritatis sequelam admodum confert referre sententiam D. Augustini. *De Civ. Dei Lib. 1. cap. 18. = Et hinc potius admoneamur ita non amitti Corporis Sanctitatem, manente animi Sanctitate, etiam Corpore oppresso, sicuti amittitur Corporis Sanctitas violatâ animi Sanctitate, etiam Corpore intacto* = Consonant etiam Jura nostra in *Leg. Fœdissimam Cod. ad Leg. Jul. de Adulter.* ibi = *Quæ per Vim Stupro compressæ sunt, irreprehensa voluntate, Leges ulciscuntur, quin etiam inviolatæ existimationis.* = Quæ autem Puellæ per metum cadentem in constantem Fœminam fuerunt compressæ, quoad Stupratorem nulla differentia est, sive per Vim, sive per metum Stuprum intulerit, quoad ipsas certum est, omni esse dignas excusatione, ac ab omni pœna immunes; An autem dici possit adhuc conservasse Castitatem, seu Pudicitiam, nos remittimus ad ea, quæ habet D. Augustinus dicto *Lib. 1. de Civ. Dei cap. 19.* ubi quærit, an Lucretia Matrona Romana, quæ se, ob illatum sibi Stuprum, peremit, innocens, & casta dici mereatur.

74. Ut rectè cognoscere possimus quâ pœna coercendum sit Stuprum cum Vi, observandum utique est cujus qualitatis sit Stuprum; si etenim agatur de Stupro cum Puero Masculo,
(atten-

(attento Jure Digestorum) si esset sine Vi, subiectum esset Legi Juliae de Adulteriis; si cum Vi, esset subiectum poenis Legis Juliae de Vi Publica, Hodiè, attento Jure Codicis, sive per Vim, seu Raptum, sive sine Vi, vel Raptu, semper ultimo punitur supplicio l. Cum Vir nubit *Cod. ad leg. Jul. de Adulter.* sicuti eodem supplicio afficitur Stuprum cum Puella rapta, tam attento Jure Pandectarum *leg. Qui cetn §. Qui vacantem ff. ad leg. Jul. de Vi publ.*, uti etiàm, attento Jure Codicis. *Leg. unica Cod. de Rapt. Virg.* nec non etiam ultimo maetatur supplicio, qui Stuprum cum santimoniali commisit *leg. Si quis non dicam Cod. de sacrosan. Eccles.*

75. Stuprum igitur cum Puella, quæ non sit Santimonialis, utiquè cum Vi, sed absque Raptu commissum, poena legis Juliae de Vi publica dumtaxat est vindicandum *Leg. eadem §. Prætereà ff. ad leg. Jul. de Vi publica* ibi = *Prætereà punitur hujus Legis poena, qui Puerum, vel fœminam, vel quemquam per Vim Stupraverit* = Poena autem legis Juliae erat inter dictio Ignis, & Aquæ *leg. Qui dolo §. fin. ff. ad leg. Jul. de Vi Public.* ibi = *Damnato de Vi publica Aqua, & Ignis, interdicitur* = Cui poenæ postea subrogata fuit deportatio in Insulam l. 2. §. 1. *ff. de poenis l. 3. ff. ad leg. Jul. Peculat.*

76. Cum autem neque in Codice, neque in Novellis Justiniani super Stupro cum Vi, & sine Raptu nihil fuerit innovatum, pro veritate existimamus minime poenâ ultimi supplicii, sed poenâ Triremium, arbitrio Judicis fore puniendum, cum hodiè, ut superius diximus, antiquæ Deportationi poena Triremium sit subrogata.

77. Quoniam verò Fiscus contendit esse veriore sententiam Doctorum asserentium hujusmodi Stuprum cum Vi subiici poenæ mortis naturalis; Nos ad veritatem eruendam subdimus ea, quæ scripsit *Bossius*, qui dici potest Antesignanus ipsiusmet Fisci, *tit. de plurib. Violent. num. 63.*, & clarius *tit. de Coit. damn. num. 64.* ibi = *Non omitto tamen ultra eum, quod adest Textus in leg. In eadem §. eadem lege ff. ad leg. Jul. de Vi public. Qui dicit, quod Stuprum commissum in Puerum, vel Fœminam, punitur poenâ illius legis, quæ in se non est capitalis, & tamen*
pro

pro Stupro in Puerum sine Vi, imponitur pœna capitalissima leg. Cum Vir Cod. de Adulter. & in Puellam Vi, est pariter pœna capitalis leg. l. 1. §. fin. ff. de extraordin. crimin. quem text. vide quia pulcherrimus est.

78. Quanti facienda sit sententia *Bossii*, ejusque sequacium, nempè *Farinaccii*, *Rainaldi*, aliorumque licet magni nominis Doctorum nemo non videt. Fatetur enim *Bossius* pœnam Stupri cum Vi, attentata Lege Juliâ de Vi publ., minimè esse capitalem, sed fieri Auctoritate totius laudati *textus in l. 1. §. Qui Puero ff. de extraordin. crimin.* cum autem à nobis in superiori nostro paragrapho superlativè comprobatum fuerit, pœnam *Capitis*, quæ habetur in dicto §. *Qui Puero* minimè Significare Mortem naturalem, seu ultimum supplicium, sed tantum Coercitionem in Metallum, cujus loco hodiè subrogata est pœna *Triremium*, supervacaneum remanet, ut ampliùs immoremur in reiiciendâ sententiâ *Bossii*, eisque sequacium, cum flocci pendenda veniat.

79. Nostram autem Sententiam, punientem Stuprum cum Vi pœna *Triremium*, seu Arbitraria Judicum, latè examinato Articulo, obfirmat *Menoc. de Arbitrar. cas. 294. quin. 11.* præcisè loquitur in terminis Stupri Virginis immaturæ. Huic sententiæ nostræ adhærent non solum Doctores per eundem *Menochium*, dicto casu 294., recitati, sed etiam ii, qui afferuntur per *Farinacc. quæst. 147. num. 40. & sequen.* & faciunt collecta per *Rainald. ad cap. 23. §. 1. 2. & 3. num. 73. cum plurib. sequen.* quibus addendus est *Gifanius ad §. Item lex Julia vers. cum quis. Institut. de public. Judic. & clarè Perez in tit. Cod. ad Leg. Jul. de Adulter. num. 48. ibi = Ipse autem Stuprator, ob vim illatam, pœnâ Legis Juliæ de Vi publicâ coercetur l. 3. §. 4. ff. ad Leg. Jul. de Adulter. quæ est Deportatio, non itè pœnâ capitalis, nisi Stupri violenti flagitio accesserit Raptus, quò sensu accipienda est l. 1. ff. de extraordin. crimin. Fachinæus lib. 9. contr. cap. 101.*

80. Etiàm Nos ultrò admittimus, si cum Stupro conjunctus sit Raptus, locum sibi vindicare ultimum Supplicium, secus autem ubi exulet Raptus, & dumtaxat agatur de Stupro
cum

cum Vi ; Quia tunc certum est non esse locum poenæ Mortis naturalis , non obstantibus Juribus , quæ ex contrariæ sententiæ Propugnatoribus solent opponi , quia vel loquuntur in terminis Raptus , vel non faciunt ad rem nostram ; Et profecto de Raptu loquitur *Textus in L. Qui cætu §. Qui vacantem ff. ad leg. Jul. de Vi publ.* ibi = *Qui vacantem Mulierem rapuerit ; vel nuptam , ultimo supplicio punitur* = pariterque de Raptu loquitur *Justinianus in §. Item Lex Julia de Vi public. Instit. de public. Judic.* ibi = *Sin autem per Vim Raptus Virginis , vel Viduæ , vel Sanctimonialis , vel alterius fuerit perpetratus , tunc & Raptores , & ii , qui opem huic flagitio dederunt , capite puniuntur , secundum nostræ Constitutionis definitionem , ex quâ hoc apertius possibile est scire* = nam Justinianus hujusmodi Raptores , per ejus Constitutionem , latam anno salutis 528. , ultimo supplicio damnavit , ut habetur in *L. unicâ C. de Rapt. Virg.*

81. Fuere etiam nonnulli contendentes Stuprum cum Vi poena lethali puniendum esse , vigore *Textus in §. Item Lex Julia de Adulteriis Instit. de publ. Judic.* , nescimus autem quâ ratione credant inniti suam opinionem super hujusmodi Textu , quia nihil facit ad Rem nostram , nec in illo ullum Verbum legitur , significans Stuprum cum Vi : In prima etenim parte discernit , Temeratores alienarum nuptiarum gladio esse puniendos , sicuti exercentes cum Masculis nefandam libidinem : In altera autem parte loquitur tantum de Stupro sine Vi , ut indicant ipsamet Verba Textus ibi = *Cum quis sine Vi , vel Virginem , vel Viduam honestè viventem Stupraverit ,* = & poenam irrogat Stupratoribus , *si honesti sint publicationem partis dimidiæ bonorum , si humiles corporis coercionem , cum Relegatione* , unde iste Textus nihil facit ad rem nostram .

82. Sicuti inanis , ac nullius , momenti est modò relatâ Objectio , ita quoque ejusdem Indolis , ac Naturæ est altera objectio , quàm faciunt nonnulli dicentes , Magis peccare eum , qui suasionibus , illecebris , ac pretio corrumpit , quia Animum corrumpit , quam eum qui per vim Stupratur , nam lege Solonis , uti Duarenus ex Lisijà adnetavit , ob

dictam rationem gravius puniebatur persuasio, quam Violentia, & in adjumentum suæ objectionis solent afferre dispositionem Textus in leg. 1. §. *Persuadere ff. de seruo corrupto*. ibi = *Persuadere autem est plus, quam compelli, atque cogi sibi parere* =

83. Quanti facerent ipsimet Græci Leges Solonis de rebus Venereis latas, utpotè ineptas, atque deformes audiamus ea, quæ Plutarcus scripsit super hisce Legibus in Viâ ejusdem Solonis, ibi = *Omninò tamen Solonis Leges de rebus Venereis deformitatis plurimum continere videntur. Moechum enim interimere fas esse deprehendenti voluit. Si autem raptæ liberæ Mulieri Vim attulisset, eum decem drachmis mulctavit: sin prostituisset, viginti drachmarum pœnâ statuit teneri: præterquam eas, quæ palam vœniunt, dico autem Meretrices. Namquè illæ manifestè se permittunt iis, qui pretium afferunt.* =

84. Si autem Nostros Juris Consultos consulere velimus, potissimum eos, de Re Criminali agentes, nempe *Bossum Farinaccium, Rainaldum*, aliosque insignis Notæ Doctores, maxima habetur differentia inter vim impropiam, (si tamen talis dici possit) quæ provenit ex illecebris, seu donis, & persuasionibus, & eam, quæ provenit ex armis, seu ex verâ violentiâ externâ; Nam Puella illecebris illecta, seu suasionibus, vel pretio, dicitur voluntatem suam accomodasse, adeoque æquè in Animo, ac in Corpore dicitur corrupta: Ea autem, quæ per vim compressa est, licet corpore oppressa, attamen in mente retinet Virtutem Virginitatis, uti suprâ docuimus, exemplo Divæ Luciae, doctrinâ *D. Augustini*, & etiâ ex Text. in dicta leg. *Fædissimam Cod. ad leg. Jul. de Adulter.*

85. Quoniam autem omnia Stupra, cœterique Actus Venerei, semper habent Comites, dona, illecebras, & persuasiones, mirandum non est, si superiùs laudati DD. *Bossum, Farinaccius, Rainaldus* flocci faciant hujusmodi Violentiam, ex illecebris, seu donis proficiscentem, quia, ut optimè dicunt, totus Mundus sine capite ambularet, cum
in

in quolibet Stupro, vèl Adulterio, interveniant dona, illecebræ, & persuasiones, adeoque tantum eam existimant in Criminalibus attendendam esse Vim, quæ verè, & propriè sit talis, externa nempè, & Atrox, uti optimè dixit relictus *Boss. tit. de Rapt. Mulier. num. 15.* ibi = *Quod vim tantum atrocem criminaliter punimus, & si aliter diceremus, posset capite puniri Universus tamen Mundus* = *Bossium* sequuntur *Farinacc. prax. crimin. quæst. 145. num. 113.*, *Rainald. Observat. ad. cap. 22. a §. 1. ad 10. num. 137. cum sequen.* ubi pluribus Doctoribus allegatis ita concludit, ibi = *Et huic opinioni tanquam æquiori adhærent nostra Bannimenta, quæ, ob solam violentiam persuasivam, imponunt pœnam pecuniariam* =

86. Expediti à prædictis oppositionibus, ut nostram Sententiam in tuto ponamus, nempè Stuprum cum Vi minimè fore ultimo Supplicio puniendum, remanet, ut occurramus Objecto, per Clarissimum Virum proposito, nempè *Matthæi de Crimin. tit. 3. de Adulter. cap. 5. num. 8.* & clarius *tit. 4. de Vi public. & privat. cap. 2. num. 7.* Ità enim insurgit: Raptor Puellæ, licet non Stupraverit, ultimo coercetur Supplicio, & eadem pœnâ etiam coercentur conscii, seu Coadjutores, aut Auxiliatores Raptus; Sed qui Stupratur Puellam, Raptor dicitur Virginitatis, ut probat, ex sequentibus rationibus, nempè *Isidorus lib. 5. Etymol. 26: Raptus nihil sit aliud, quam illicitus Coitus, à corrumpendo dictus, unde qui Raptâ potitur, Stupro frui dicitur. Quod Raptio non solum ad Personam abductam, sed & ad Pudicitiam ereptam referatur. Ut enim ex Concil. Aurelianen. traditur in Cap. de Raptorib. 36. quæst. 1. Raptus dupliciter fit, vel cum ipsa Mulier rapitur, vel cum flos Virginitatis violenter ei eripitur. Quare licet Mulier non abducatur de loco in locum, sed retineatur, ubi deprehensa est, Raptus tamen committitur, quoniam Pudicitia ei eripitur.* = ergò attentâ *Matthæi* Sententia Stuprum cum Vi, ad instar Raptoris, esset ultimo puniendum Supplicio.

87. Hiscè omnibus non obstantibus, inconcussa, ac in suo pleno robore remanet sententia nostra; Nam si recolimus Verba *Isidori à Matthæo*, relatâ, ex quibus totam Vim *Matthæus* ipse desumit, minus officiunt. *Gratianus* siquidem refert Verba *Isidori in can. Raptus caus. 36. quæst. 1. ibi = Raptus quoque illicitus, Coitus à corrumpendo est dictus, unde qui Raptu potitur Stupro fruitur =* & eadem Verba refert *Gratianus supra in cap. Raptus 28. caus. 47. quæst. 2. ex quibus verbis clarum est, Stuprum cum Vi admodum Crimen esse diversum à Crimine Raptus, ut optimè, explicando prædicta Verba Isidorj, dixit Card. Turrecremata in dicto cap. Raptus caus. 36. quæst. 1. ibi = Ad hoc respondemus, quia Raptus est species distincta à Stupro; Ad dictum Isidori dicimus, quod hoc dicit, quia, ut dicit S. Thomas in secunda, secundæ quæst. 154. art. 7. quandoque in idem concurrat cum Stupro, quandoque invenitur Raptus sine Stupro, quandoque verò Stuprum sine Raptu. =*

88. Porrò hanc differentiam inter Stuprum, & Raptum cognoscit, & fatetur idemmet *Matthæus*, loco supracitato, ibi = *Accedit quod Juris Consulti quoque Stuprum per vim factum à Raptu separent =* affert enim idem *Matthæus* verba *Martiani Jurisconsulti*, qui in uno loco agit de Stupro cum Vi, altero verò de Raptu, quæ verba brevitatis gratiâ relinquimus -

89. Optimè autem hanc differentiam inter Stuprum, & Raptum, tum ratione qualitatis delicti, tum ratione poenæ affert præstantissimus Antecessor *Hubertus Giphanius in §. Item Lex Julia de Adulter. in verbo cum quis sine Vi Instit. de Public. ludic. ibi = Nam si cum Vi, tum crimen pertinet ad leg. Iul. de Vi Public. leg. 3. ff. ad leg. Iul. de Vi publ. Huic autem Stupro, cum vi conjuncto, simillimus est Raptus; differt tamen, quod in Raptu Fæmina abducitur, in Stupro cum Vi non item, Quæ tria Stuprum sine Vi, cum Vi, & Raptus, propter poenarum differentiam, diligenter sunt distinguenda, Nam Stupri sine Vi pœna est Relegatio, ut hic; Cum Vi est Deportatio §. Item lex Julia de Vi; Raptus est Mors. leg.*

leg. qui cætu 5. ff ad leg. Jul. de vi public. leg. 1. Cod. de Rapt. Virg. Vid. aut Sanctim.

90. Expleto examine supradictorum verborum *Isidori*, sententiæ Nostræ, ut vidimus, non adversantium, reliquum est, ut prosequamur alterum *Textum*, a *Matthæo*, ut supra, deductum ex *Concil. Aurelianen.* Iste *Textus* refertur pariter a *Gratiano* in *cap. de Raptoribus caus. 36. quæst. 1.* Veruntamen pro responsione sufficit, ut legatur, ac perlegatur hujusmodi *Textus*, & statim videbimus, quod tantum agit de Raptore, qui cum Raptâ confugerit ad Ecclesiam, ut indicat etiam Epigraphæ hujusce *Textus*, a *Gratiano* conscripta ibi = *Si Raptor cum Raptâ ad Ecclesiam confugerit quid fieri debeat.*

91. Evacuatis oppositionibus à *Matthæo* deductis ex *Juribus*, in Decreto *Gratiani* contentis, non immoramur super Auctoritatibus deductis vel ex *Seneca*, vel ex *Quintiliano*, seu etiam ex *Imperatore Leone*, in suâ *Novell. 35.* quia hæc utique ostendunt maximam Eruditionem *Clariss. Viri Matthæi*, in suo tractatu de Criminibus, sed nihil conferunt ad rem nostram, ob maximam differentiam, quæ intercedit inter stuprum cum Vi, & Raptum; Nam etiamsi, per malam hypothesein, dicere voluerimus, Stupratorem cum vi esse habendum uti Raptorem, adhuc maxima est differentia in pœnâ, non solum ob vulgatum Axioma, *aliud esse tale, aliud haberi pro tali*; sed in præcisīs terminis nostris habemus *Textum* satis clarum, indicantem hanc differentiam, nempe in *leg. unicâ Cod. si quis eam, cujus Tut. fuer. corrup. ibi = Si Tutor Pupillam quondam suam, violatâ castitate stupraverit, Deportationi subjugetur, atque universæ ejus facultates Fisci Juribus vindicentur, quamvis eam pœnam debuerit sustinere, quam RAPTORI Leges imponunt.*

92. Legantur DD. repetentes hunc *Textum*, quos, brevitatīs gratiâ, omittere consultum ducimus, verba tantum liceat nobis referre, quæ scripsit doctissimus *Cujacius* ad hunc *Textum* ibi = *Debuisset enim, in tam nefandi stupri Raptorem, infligi Pœna Legis Juliæ de Vi, quæ in Raptorem est ultimum supplicium* = post hæc subdit idem *Cuiacius* ibi = *Turpius*

pius est stuprum in Tutore, cujus fidei sunt commissi minores, nec ineleganter Quintilianus declamat. 284. Duci Proditori comparat Tutorem Violatorem Pupillæ.

93. Ex quibus profectò verbis comprehendimus differentiam inter Raptorem, & stupratorem, ut indicant illa verba *Textus in dicta leg. unicâ ibi = Quamvis eam pœnam debuerit sustinere, quam Raptori Leges imponunt = Cuiacius*, loco suprâ citato, appellat Tutorem, *negandi stupri Raptorem*, & dignum pœnâ Legis Juliæ de vi publicâ, quæ in Raptorem est pœna ultimi supplicii, & tamen Tutor stuprator Pupillæ deportatione tantum punitur, cum Confiscatione Bonorum: Ita quoque licet stuprator cum vi habeatur tanquam Raptor, nihilominus non venit puniendus, sic uti Raptor ultimo supplicio, sed tantum deportatione, cum confiscatione bonorum.

94. Subsequuntur aliæ differentiæ inter unum, & alterum crimen; in Raptu siquidem fit æque injuria Puellæ, ac ejus Parentibus, cum abducatur de Domo propria, quæ cuique dicitur tutissimum Refugium, ac Receptaculum *leg. Plerunque ff. de in Jus vocan. leg. Nemo ff. de Regul. Jur.*

95. Considerandum etiam venit, crimen Raptus aliud crimen involvere, nempe Plagii, cum Raptor abducatur Puellam, ut apud se semper retineat, ut etiam considerat idem *Matthæus*, loco suprâ citato, adeoque nil mirum, si *Justinianus* voluit Raptorem ultimo supplicio puniri, etiam non sequuto stupro, quia crimen Plagii non solum Jure veteris Testamenti, sed etiam ex nostro Jure Civili pœnâ mortis naturalis punitur, uti decrevere *Diocletianus, & Maximianus in leg. Quoniam Cod. ad leg. Jul. de Plagiariis.*

96. Aliæ differentiæ non desunt, quæ leguntur in *dicta leg. unicâ Cod. de Raptu Virg. ibi = Nam meritò mortis supplicio damnatur, nam nec ab Homicidii crimine immunes sunt Raptores = Quos etiam idem Justinianus vocat pessima criminum peccantes: Quinimo eâdem lege interdicitur Matrimonium inter Raptorem, & Raptam, etiam si raptus sequutus fuisset sine vi, & muliere ipsâ acconsentiente: Hæc autem omnia*

omnia cessant in Stupro cum Vi, & Imperatores nihil super hoc crimine innovavere, cum tantum attendatur poenâ, quæ habetur Jure Pandectarum, attentâ lege *Julia de Vi public.* nempe *interdictio Ignis, & Aquæ*, cui Imperatores subrogarunt Deportationem, cui hodie subrogata est poena *Triremium*, uti latius superiori §. fuit explicatum; & hisce addere oportet nullibi haberi interdictum matrimonium inter Stupratorem cum Vi, & Stupratam, & utriusque Juris censura tale matrimonium nedum permittitur, sed laudatur; Contra autem, inter Raptorem, & Raptam, uti dictum fuit, Lege Civili prohibitum est.

97. Alia autem urget, & maxima consideratio, nam Raptorem Libertinæ, vel Servæ Alienæ ultimo plectuntur supplicio, uti legitur in *dicta leg. unicâ Cod. de Rapt. Virg.* & tamen feminæ servilis, vel Libertinæ Conditionis, inter humiles, & abjectas fæminas recensentur, in quibus non cadit ratio castitatis, *leg. humilem 7. Cod. de incest. Nupt.* ibi = *Humiles vero, abjectasque Personas eas tantummodo mulieres esse censemus, Ancillam, Ancillæ filiam, Libertam, Libertæ Filiam* = In Fœminis humilibus, & abiectis non cadere rationem castitatis, seu Judicium Stupri, vel Adulterii est Text. clar. in *leg. Quæ adulterium 29. §. Hæ autem Cod. ad leg. Jul. de Adulter.* ibi = *Hæ autem immunes a Judiciariâ securitate & Stupri, & Adulterii præstantur, quas vitæ vilitas dignas Legum observatione non credidit* = & tamen Raptus istarum Personarum subiicitur ab *Justiniano* ultimo supplicio in *dicta leg. unicâ Cod. de Rapt. Virg.* & si cui hæc pars Constitutionis dura fortasse videatur, usurpet illud *Ulpiani in leg. Prospexit ff. Qui, & a quibus Manum. Liber. non si* = *Lex quidem dura est, attamen ita scripta est.*

98. Corruit igitur contrarium assumptum, quod nimirum ex veriori DD. sententia, ac Majori eorum calculo, Stuprum cum Vi poenâ mortis naturalis puniendum sit. Quoniam si ab hujusmodi numero secernamus DD. qui suam sententiam comprobant, cum Toties Laudato *Responso Pauli in dicto §. Qui Puero.* Vel illi, qui loquuntur, ubi Stuprum con-

conjunctum est cum Raptu, vel illi, qui loquuntur in terminis alicujus Legis municipalis, seu Bannimenti particularis, (inter quos etiam est recensendus idem *Ant. Matthæ. de crimin.* ut ipse fatetur in *tit. de vi public. cap. 4. de Usu, & Jure Municipali Num. 7. & 8.*) planum est majorem esse numerum, seu calculum docentium, Stuprum cum Vi, pœnâ tantum arbitrariâ Judicum, non autem ultimo supplicio esse puniendum.

99. Conferunt ad nostrum Intentum tot statuta, tot dispositiones municipales, subjicientes hoc crimen ultimo supplicio, nam essent inanes, ac supervacaneæ, vel certè parum inservirent, si ex veriori sententiâ. & majori DD. calculo, Stuprum cum Vi ultimo supplicio foret coercendum.

100. Quod si Stuprum cum Vi verâ, tantum puniendum est, ut vidimus, pœnâ extraordinariâ, omittendum esset scrutari quâ pœnâ puniendum sit Stuprum, ubi concurrat in Stupro vis tantum impropria, vel inter pretativâ, cum non possit magis operari fictio in Casu ficto, præsumptio in Casu præsumpto, quam Veritas in Casu vero. Nihilominus ad omnem evacuandam difficultatem de hoc erit Sermo in sequenti Paragrapho.

§. III.

Nulla Adest Vis vera, seu etiam interpretativa in hoc prætenso Stupro.

101. Nullam adesse Vim deprehendemus, si velimus considerare tempus, locum, modum, quô fuit peractum Stuprum. Romæ etenim, in publicâ Tabernâ, Horâ proximâ ante Meridiem fuit peractum, tacente semper Puellâ, nam, si clamasset, multi adfuissent, qui eam à Stupro liberaissent, unde
uti

ut consentiens, ac Rea extimanda est, attentâ *Lege Dominicâ*, quæ habetur in *Deuter. cap. 22. Puella, quia non clamavit, cum esset in Civitate: Vir, quia humiliavit Uxorem Proximi sui: & Auferes Malum de medio tui* = Afferunt Rationem Interpretes, nam si clamasset, adfuissent, qui eam liberassent.

102. Hæc autem Lex Judicialis, licet sit Veteris Testamenti, attamen sibi vindicat Robur, cum reperiatur hæc lex scripta in Corpore Juris Canonici, nempe in *Decreto Gratiani in can. non satis. 34. quæst. 2. ibi = Legat Libros Moisis, & inveniat desponsatum Viro, si in Civitate fuerit oppressa, & non clamaverit, puniri quasi Adulteram*. Leges Judiciales Veteris Testamenti, licet ex se non obligent, tempore Gratiae, nihilominus propter Moralem Aequitatem, vel honestatem, possunt etiam hodiè, vel constitutione, vel consuetudine obligare *cap. 1. de Homic. cap. 1. & sequen. de Injuriis*. Nec refert Puellam cæpisse flere, quia fletus supervenit ex concepto dolore, ratione intromissionis Membri virilis, & Inquisitus statim retraxit ad se Penem, nec intus, nec extra Vas seminauit, & statim Puellam ad suam Domum remisit.

103. Ad excludendum consensum Puellæ, & ad probandam hujusmodi præsumptam, atque interpretativam impropriam Violentiam nobis obiici posset Responsum *Modestini in leg. In Sponsalibus ff. de Sponsalibus*, & præcisè in iis verbis = *Si modò id fieri ab utrâque Personâ intelligatur, idest, si non sint Minores, quam Septem Annorum*. Et cum Jure Civili concordant Sacri Canones, qui declarant invalida omnia Sponsalia de futuro, contracta antè Septennium completum, adeoque Puella, cum nondum compleverit Septennium, non potuit præbere assensum Supro, proindèque locum esse præsumptæ Violentiæ docuit etiam *Bossius tit. de coit. damn. num. 68.*

104. Facilius esset respondere tùm *Bossio*, tùm sequacibus, quia omnes innituntur toties laudato *Responsò Pauli in dict. 9. Qui Puero*; quod infligit tantum coercionem Metalli, ut superius fuit demonstratum. Ad tollendam tamen omnem dif-

ficultatē: Ideò Jura Civilia, & Sacri Canones voluere, ad valida sponsalia, adimpletum esse Septennium, quia agitur de gravi obligatione contrahendā, nempe de statu eligendo, sicuti in Testamento requiritur ætas completa quatuordecim annorum *leg. Quā ætate Cod. de Testamentis, & Concil. Trident. de Regular. sess. 25. c. 15.* requirit ad Regularem Professionem, ætatem completam sexdecim annorum. In allis autem Actibus nullibi præfinita est ætas, nam videmus quamplurimos Quinquennes fecisse Opera Meritoria apud Deum, aliosvè fecisse Opera lethalia, quibus se Diabolo obligavere, quorum Elen- cum hīc referre nimis longum, & fortè inutile esset; Sicuti videmus quamplurimos in sexto, vel septimo Anno Pueros, admissos ad Sacramentalem Confessionem. In sexto, & Septimo Anno solent erudiri Pueri in bonis Litteris, quod non fieret, si non intelligerent, quid agerent. Videmus etiam in Jure nostro, quomodò Operæ Puerorum, qui erant suprā quintum Annum, habebantur in pretio, juxta *Responsum Pauli in leg. fin. ff. de Operis servorum*, & explicat *Cuiacius*, tūm in *dict. leg. fin.* tūm *Observat. lib. 9. cap. 38.* Sed omnem adimunt dubitationem Theologi, ferè omnes, Canonistæ, ac Juris Con- sulti, docentes valere Sponsalia, contracta à nondum Septenni, si usus rationis antevertat septennium, nempe, uti dicunt, si malitia suppleat ætatem. Itā *D. Thomas 3. part. distinct. 27. art. 2.* ibi = *Ad septimum dicendum, quod in Sponsalibus etiam similiter, si contrahentes appropinquant ad tempus Septennii, Contractus Sponsalium habet Robur, quia secundum Phi- losophum, in 2. Physicorum, quod parum deest, nihil deesse videtur, hæc autem appropinquitas à quibusdam terminatur tempus Septennii, sed melius est, quod determinetur secundum conditionem contrahentium, quia in quibusdam acceleratur Rationis Usus, quam in aliis.*

105. Concordat cum *D. Thoma D. Antoninus part. 3. Tit. 1. cap. 18.* ibi = *Item nota, quod post septennium contrahi possunt Sponsalia, si autem multum appropinquarent ad tem- pus septennii, quamvis non impleverint Septem Annos, tenent sponsalia, secundum Thomam, in 3., scilicet, distinct. 27. art. 2.*

ad ultimum, quid secundum Philosophum, in 2. Phisicorum, nihil deesse videtur, hæc autem Appropinquatio determinanda est, secundum conditionem Contrahentium, cum in quibusdam citius, in quibusdam tardius proveniat intentio, seu placentia Nuptiarum. =

106. Hanc Sententiam comprobant Canonistæ: Sanchez de Matrimon- lib. 1. Disputat. 16. num. 9. ibi = Sententia multò verior affirmat, malitiâ supplente ætatem, validè contrahi sponsalia, antè Septennium, probatur, ex ratione Juris Consulti leg. In Sponsalibus ff. de Sponsalibus dicentis, satis esse, sponsos, quod agant, intelligere; ergò si Puer, præcoci Ingenii, & Judicij, quod in hoc contractu agat, intelligat, erit validus. 2. quia cum Sponsalia sint Via, & dispositio ad Matrimonium, eò ipsò, quod Jus disposnit, in Matrimonio Malitiam supplere ætatem, Cod. de illis & 2. de Desponsat. Impuber. censetur idem disposuisse in Sponsalibus, per leg. Oratio ff. de Sponsalibus = & ità tenent Theologi, qui videri possunt apud eundem Sanchez.

107. Et hanc conclusionem firmat, uti veriozem Pirking. in Jus Canonicum Tit. de desponsat. Impuber. §. 3. num. 12. ibi = An valeant Sponsalia antè Septennium, si eò tempore Contrahentes jam sint præditi discretione, & usu rationis: resp. verius esse, tunc validè contrahi Sponsalia, etiam antè Sepeennium. =

108. Reiffenstuel. in Jus Canonicum lib. 4. Tit. de Desponsat. Impuber. num. 4. ibi = Si Malitia, seu potius Prudentia suppleat ætatem, antè Septennium, jam quis veniat ad Usus Rationis, etiam tunc valebunt Sponsalia.

109. Schmalzgrüeler. in Jus Canonicum Tit. 2. de Desponsat. Impub. num. 10., latè examinato Articulo, ità concludit. = Sed communior, & probabilior est sententia, quod eò casu Sponsalia, à nondum Septenni contracta, etiam Jure positivo sint valida. =

110. Probatur hæc Sententia Auctoritate Textus in Cap. Juvenis 3. de Spons. ubi Juvenis, qui post Sponsalia cum Puellâ, nondum Septenni, contracta, Consobrinam illius duxit, jubetur ab hac separari, ob impedimentum publicæ honestatis

tis ortum, ex primis Sponsalibus. Igitur valida fuerunt illa Sponsalia, & eo Casu cenferi debet defectus ætatis fuisse suppletus, malitiâ præveniente.

111. His omnibus addantur, quæ scripsit doctissimus Cuiacius, ad præfatum Canonem, in *d. cap. Juvenis De Sponsalibus* ibi = *Ad hæc: quod ex Glossâ Bernardi colligitur, cum Infante Puellâ rectè contrahi Sponsalia, si malitia suppleat ætatem, ut loquitur leg. 3. Cod. si min. major. id verum esse possit; Modò illa proxima fuerit ætati legitimæ, idest Septennio, exemplo Matrimonii, quod rectè contrahitur cum eâ, quæ est proxima Pubertati cap. 9. tit. sequen. Et ità etiam idem Bernardus definit, in cap. Sponsa. hujus Tit., & Aquinas probat, quia ut Aristot. ait. quod parum abest, de eo sentimus, ac si nullo modo abesset. Parum abest ab ætate legitimâ. Ergo si intelligat quid agatur, si intelligentia suppleat ætatem, nihil ea res officere debet vel Sponsalibus, vel Nuptiis contrahendis.*

112. Nec obstant Canones, seu Jura, quæ in contrarium possunt allegari, decernentia, non valere Sponsalia, nisi contracta, completo Septennio, quia intelligenda sunt juxtâ ordinariam Naturam; Nam Pueri, nisi completo Septennio, non intelligunt, quid agant, secus autem, si præcoces sunt ingenio, & Malitia, seu prudentia supplet ætatem, ut videre est apud Doctores suprâ allegatos, & in specie ad relatum Schmalzgruber in Jus Canonicum, loco citato, de Desponsat. Impuberum n. 12. qui optimè respondet ad Argumenta, ibi = *Neque obstant argumenta allata in contrarium; ad 1. Ideò solum à Jure, præ Sponsalibus, certa definita ætas est, quia præsumitur Usus rationis in Puero Septenni, non verò antè eam ætatem, nisi contrarium manifestè appareat. Ad 2. Verba illa, si non sint minores, quam septem annis = ità intelligi debent, ut non evertant prima, quibus Modestinus in l. cit. dixit, ætatem præ Sponsalibus non esse ità definitam, sicut in Matrimonio; Atque si determinatè Jurisconsultus requireret Septennium, verba ista, per dictam Clausulam, clarè everterentur; Nam vera esset opposita propositio: ætas pro Sponsalibus est definita = Igitur dicendum eâ lege solummodò intendi, quod ordinariè antè septimum annum non præ-*

presumatur adesse usus Rationis, & sic, ex ratione naturali, Sponsalia, in eâ ætate inita, sunt invalida. =

113. Sacri autem Canones considerant, si malitia suppleret etatem in Impuberibus; Probat Bonifacius in *Cod. unico §. Idem quoque. De Desponsat. Impuber. in 6. ibi = Idem quoque, si Pubes, & Impubes, vel duo Impuberes, non proximi pubertati, & in quibus ætatem malitia non suppleret. =*

114. Ex quibus, & tot Auctoritatibus, egregiè comprobantibus, valere sponsalia, antè septennium contracta, in quibus desideratur peculiaris diligentia, ac usus rationis, eo fortius, si malitia suppleat ætatem, Puella, ante Septennium, capax erit operari, ac intelligere cætera omnia, in quibus adeò talis non desideratur præstantia, seù usus rationis; videmus etenim Pueros, potissimum in ludis, sæpissimè grandævos Homines decipere, uti optimè adnotavit *Pater Schmalzgmeber in Jns Canonicum lib. 5. tit. de delictis Puerorum num. 4. ibi = Quia hodiernis temporibus, etiam minores Septennio, doli capaces esse, satis demonstrat experientia, ex qua patet, Infantes hodiè meliùs scire ad taxillos ludere, & alios decipere, quam majores triginta annorum =* Et in præcis terminis sponsalium, quæ sint contracta cum Puella, quæ sextum annum excessit, non posse reprobari ab Homine, vel aliam Uxorem ducere, eò quia in eâ ætate, propter concupiscentiam Mulier dicatur Hominis capax, examinato articulo, respondit *Balsamon ad Nomocanon Photii tit. 13. fol. 1101. ibi = Tù igitur die, quod si Persona, quæ ei, qui sacerdos fieri vult, desponsata est, tempore reprobationis Instrumentorum, sextum annum exceßerit, non permittetur ei, quæ instrumenta, vel à Lege non confirmata Sponsalia interposuit, ut alteri mulicri jungatur, aut sic Sacerdos fiat, tamquàm bis Matrimonium contraxisse reputetur, [idque] propter concupiscentiam, & quod Mulier Amoris capax sit. cum autem Puella nostra exceßerit sextum Annum, & jam ingressa sit in septimo, quomodò dicere quis valet, eam absolutè non esse capacem Intelligentiæ, seù usus rationis?*

115. Sic etiam, in Jure nostro, plurima habemus celebrata Sponsalia, inter Pueros nondùm septennes, quæ licet à sacris

Canonibus non fuerint declarata valida, attamen comprobant, Puerorum malitiam, ac extraordinariam eorum Libidinem, ut habemus in *cap. Duo Pueri, de desponsat. Impuber.* ibi = *Duo Pueri Gulielmus, & Gulielma Matrimonialiter sunt conjuncti, Pueri sextum, Puellâ vero Septimum Annum agente, qui simul per tres Annos manserunt.* = Habemus quoque Sponsalia, contracta cum Puellâ septenni, & extraordinariâ libidinè pollutâ, uti legitur in *cap. Fraternitati. de eò qui cognovit.*

116. Credimus, si nos nostra non fallit opinio, satis comprobasse Puellam, nondum completo septennio, capacem esse validè contrahendi Sponsalia, multòque magis eam alias initiare posse actiones, & intelligere quid agat, si ea sit præcociis Ingenij, seu si iu eâ malitia suppleat ætatem.

117. Puellam autem nostram esse præcociis Ingenii, & in eâ malitiam supplere etatem, ipsemet Fiscus declaravit, dum eam subiecit examini, eamque monuit de veritate dicendâ, in ipso examine, quæ monitio hodiè subrogata est loco Juramenti, juxtâ notissimam Constitutionem s. m. Benedicti XIII.; nam Impuberes, qui sextum ætatis non excedunt, nec admittuntur ad dicendum Testimonium *l. Invit. ff. de Testibus*, propter eorum lubricum Consilium *l. 3. §. Lege Julia ff. de Testibus*. sicuti Infantes, qui non sunt doli capaces, nequeunt cogi jurare in judicio *l. Jus Jurandum §. Pupillo ff. de Jurejurando*. Quomodo ergò poterit hodiè dici, hanc Puellam non habere usum rationis, nec intelligere quid agat?

118. Examen istud seriò perpendatur, & dignoscemus, quam congruè, & ordinatè Puella respondeat ad Interrogationes sibi factus, & quantum discernat inter bonum, & malum, ut patet ex illius Constituto, in quò etiam illud peculiare habetur, quod se demonstravit consciam rerum veneris, potissimum per ea verba, dum dixit = *Il suo Pipino tosto nella mia Pipina* = & ex eodem examine convincitur ejusdem cognitio boni, & mali, seu mei, & Tui, nam in fine examinis legitur, Inquisitum eam dimisisse per Portam Impluvii, vulgò = *Cortile* = dicendo: *che era mezzo suo, e mezzo mio* = per quæ verba haud inficiari valet, in Puellâ nostrâ concurrere cognitionem Mei, & Tui

Tui, undè quadrant mirificè huic hypothefi ea, quæ fcriptit Narbon. de ætat. anno. 7. num. 9. & 10. ibi = *Aliis citius, & antè septennii initium, contingit usus rationis, velutè suprà notavimus: sciendum est nonnulla effe figna, ex quibus manifefte deprehendi potest, Pucros effe rationis participes, utputà fi inter bonum, & malum, & magis, aut minùs bonum discernere fiant. VEL CUM ORDINATE AD INTERROGATA RESPONDENT.*

119. Perluftrantur etiam depositions octo Textium, quos Fiscus habuit, uti rite, & rectè examinatos, & deprehendetur, Puellam hanc confuetam effe ire per Tabernas Vinarias, & Salfamentarias, ad emendum Vinum, feù Viçtualia; pecuniam expendere; per Vias Publicas, & Plateas, non folum die, fed etiam noctù difcurrere, ut dicti Teftes deponunt; unde non effiet os ponere in cælum, fi diceremus, Puellam hanc fuiſſe antea ab aliquo Nebulone corruptam, urgente potiffimum maximà fufpicionè ex eò, quod in hoc Stupro nullum paſſa fit damnum, nulloque indiguerit medicamine, quinimò eadem horà, vel certè fequenti, poſt paſſum prætenſum Stuprum, pedibus propriis ivit ad Tribunal, domum rediit, & toto illo tempore, quò apud Matrem remanſit, viſa fuit Jocare, ludere, & difcurrere per Plateas & Vias publicas, uti antea confueverat, nam fi verè Stuprata fuiſſet, utpotè Puella tenerioris ætatis, magnum paſſa fuiſſet damnum, feù vulnus, ad quod fanandum fomentis indiguiſſet, aliove medicamine, ut ad Rem noſtram advertit *Zacchias quæſt. medic. legal. lib. 4. tit. 2. quæſt. 3.* ubi agit de ſignis violatæ Virginitatis, ibi = *Si enim, ex gr., Virgo tenellæ eſſet ætatis, nempe infrà decimum quartum annum, Habitudine gracilis, & genitalibus anguſtis, & exilibus, contraria autem omnia eluceſcerent in eò, qui Stuprator præſumitur, tunc, non apparente evidenti corruptione, & ſignis maniſeſtiſſimis violatæ Virginitatis, Virgo integra eſt judicanda, etiamſi leviora ſigna, & conjecturæ in contrarium urgèrent; Neceſſè enim, cum in primo congreſſu, in ſimilibus caſibus, tantam interdum Vim Virgines patiantur, (quæ nimirum uterum anguſtum habent, aut tenerioris ætatis ſunt, exiſtente e contra congreſſu*

gressore Viro maturo, & bene mentulato) ut ex cā violatione vulnus in Utero ad aliquod tempus reperiatur, ad cuius curationem nonnulla præscribunt Avenz. lib.2. Theisir. tract.6. cap.8. & Alfabaravius tract.25. cap.29. = Nam ex recitatis verbis Zachia possumus rationabiliter iudicare, non fuisse perfectum, sed tantum imperfectum, seu attentatum Stuprum, ut ex parte Vini fuit certè imperfectum, cum ad fletum Puellæ, statim retraxit Penem, nec intrā, nec extrā Vas seminavit.

P A R S T E R T I A.

Expenduntur Considerationes, circa Processum, quibus attentis, nequit fieri condemnatio ad pœnam Ultimi Supplicii.

120. **B** Revi calamo hujusmodi considerationes, percurramus : & primò Nobis se offert Condonatio Injuriae, seu Remissio, facta tum ab Aviâ, tum à Matre Puellæ prætensæ Stupratae, quæ admodum confert ad minorandam pœnam Stupratoris, uti advertit Rainald. in suo voto 103. Et de veritate hujuscè Remissionis, seu Condonationis liquet, cum sit conscripta, & obsignata Caractere Pauperum Patroni, seu Procuratoris.

121. Omittimus, ultrò quidem, alteram, licet quoad Nos non levioris ponderis, Considerationem, quod Captura fuit facta à Birruariis, nullò præcedente Judicis Mandato, quæ Irregularitas non solum consideratur à Doctores, sed potissimum, profluit ex peculiari Constitutione Sanctissimi Domini Nostri BENEDICTI XIV. Papæ feliciter Regnantis, in quâ hujusmodi Capturæ, inconsultò Iudice, factæ à Birruariis, sub graviore pœnâ prohibentur; Cum etiam admodum hujusmodi Injustitiam Capturæ considerent Criminalistæ, adeò, ut si Reus ita iniuste captus, suum fateatur delictum, ex suâ nequeat confessione

fione damnari, ut docet Bossius *tit. de Capturâ num.8.* ibi = *Et ideò habetur consideratio Capturæ Injustæ, ut licet postea Reus fateatur spontè delictum, tamèn talis confessio non videatur sufficere ad condemnandum =*

122. Altera, & Urgentior subsequitur Consideratio; Nam sicuti juxtà vulgatum Adagium = *Reus Male Captus, benè retentus* = Statim Judex rigorofo subjecit examini Inquisitum, nullis præviis Indiciis, super delicto, nec constituto de ejusdem corpore delicti; Undè cum in hujusmodi examine spontè Reus fassus fuerit delictum, & Fiscus huic confessioni innitatur, clarum est, quod ex hujusmodi confessione, nequeat Reus ad poenam ordinariam condemnari, ut in consimili examine docuit *Gnazzin. ad defens. Reor. defens.20. cap.7. num.8.* ibi = *Ad quod Advocatus animadvertere debet, quia si fuerit interrogatus de delicto, & fassus fuerit illud, confessionem non assicere confitentem.*

123. Super hâc spontaneâ Rei confessione, gemina veniunt pernecessè perpendenda: Alterum nempe, istud examen esse scriptum perfectâ linguâ Romanâ, seù potiùs Etruscâ. Quomodo ergo Reus, Homo Idiota, in Oppido Capræoctæ, Provinciæ Aprutii natus, & educatus, qui in ætate provectâ Romam venit, & tantum Romæ per triennium moram traxit, potuit tam citò Romanam linguam ità ediscere, ut propriâ naturali prorsus oblitâ, perfectè Romanam Linguam loquutus fuerit? ut ex suo examine constet, in quò nullum Verbum redollet Regnicolam Linguam, seù Maternam; Unde maxima urget, & vehemens suspicio, esse propria Notarii Verba, quæ in examine leguntur, non autem Rei, quod est absurdum, cum tritum sit, atque notorium, Notarios debere scribere verba eò Idiomate, quò proferuntur tum â Reis, tum â Testibus, juxtà clarissimam Constitutionem sa. me. Pauli V. quæ Incip. *Universi Agri Dominici.* editam de anno 1611. sub §. 10. De *Judiciis Criminalibus Urbis num.21.* ibi = *Responsiones similiter Reorum, & testium, integrè de verbo ad verbum, prout ex eorum ore profluunt, etiam quad contra Fiscum sint, non diminutè, nec per relationem; & in externæ Nationis Homini-*
bus,

bus, adhibito Scribâ, vel Interprete illius linguæ perito, fideliter scribi faciant =

124. Altera autem consideratio est, confessionem Rei in Criminalibus non sufficere ad illum condemnandum, nisi aliundè constet de delicto ad *Text. in leg. 1. §. D. Severus §. Si quis ultrò ff. de quæst.*

125. Hanc necessitatem probationis cognoscens Fiscus, duos induxit Testes, qui minimè concludunt, seù probant delictum: Primus etenim testis *Joseph Pennacchia* Sallamentarius nullam meretur fidem, cum falsum in substantialibus deponat, dum loquendo de Puellâ dicit = *La quale era tutta indolita, ne poteva camminare* = quomodò potuerit asserere hoc impudentissimum mendacium, cum contrarium deponant octo Testes unanimes, per hæc Verba = *Come altresì osservassimo, che la detta Silvia, con Rosa di Lei Nonna andiede, e ritornò a piedi dal Tribnnale del Gooerno, nell'istesso giorno del caso seguitoli col Pettinaro, abitante in detta Piazza, camminando spedizamente, senza mostrare alcuno impedimento, e dopo detto fatto, per tutto il tempo seguente, nel quale è stata presso la Madre, giocare come prima, per d. Piazza, senza che sîi stata inferma per detta Causa, nè curata da Medici, e Chirurghi* = prout latè apparet ex dicta depositione, à Fisco approbatâ.

126. Alter verò Testis deponit de conquestionibus, de Auditu à Matre, & Avia; Qui Testis, si aliquam fortassè faceret probationem, non est attendendus, quia est Testis de Auditu, & quod magis est, Testis est unicus, cujus depositio certè non sufficit ad Reum condemnandum, nam saltem duo requiruntur Testes, juxtà Effatum Divinum = *In ore duorum, vel trium stat omne Verbum*, & facit Juris Consultus in *leg. Ubi numerus ff. de Testibus.*

127. Certum itaque est, in Jure nostro fundamentum cujuscumque Processus Criminalis esse probationem corporis delicti, sine quâ nemo potest condemnari, & non solum probandum est delictum, sed etiam probandum est, fuisse illud scelere patratum in *leg. prima §. Illud sciendum ff. ad Senat. Consult. Sijlanian.*

128. Quantum distemus ab hujusmodi probatione, liquet
ex

ex geminâ inspectione, per Chirurgos factâ, hujuscè Puellæ, ad instantiam ejusdem Fisci; Prima siquidem inspectio est evidenter erronea, & fallax, nam de eâ posset jure meritò dici, quod dixit D. Cyprianus, de Obstetricibus, relatus à Gratiano in *Cap. Nec aliqua. caus. 27. quæst. 2. = Manus, & Oculi Obstetricum sæpè falluntur* = Idem que possumus dicere de Chirurgis illis, dum non erubuerunt affirmare de hâ Puellâ fuisse vitiatam, & nihilominus = *Che nell' esterno di sua Natura, non vi era alcuna alterazione* = cum ex Judicio omnium Medicorum, si Stuprator benè mentulatus est, in Orificio Vaginæ Puellæ Stupratae apparent scissuræ; si minùs mentulatus est, circâ Oram Vaginæ apparet Circulus rubeus, seu rubicundus, dum ultra Doctores, alias allegatos ad defensam rei, superaddenda est auctoritas *Cospi Il Giud. criminal. part. 3. cap. 38. Torre de Stupro argumen. 48. num. 38.*, qui etiam advertunt, statim post sequutum Stuprum, si Stuprator sit in manibus Justitiæ, esse visitandum illius Membrum Virile, in quò apparebit Tumor quidam, conceptus ex vi factâ in Stuprando.

129. Sed quid laboramus in explicanda imperfectione hujuscè inspectionis? quam unde quaque imperfectam recognovit ipsemet substitutus Fiscalis, cum insteterit, ut denuò Puella vocaretur ad Tribunal, ad effectum novam faciendi inspectionem Puellæ, per Chirurgos Peritiores.

130. Serotinam tamen fuisse, ac inutilem inspectionem, noviter factam, per Chirurgos, licet Peritiores, clarè constat, quia cum non fuerit Puella retenta in loco tuto, & periculum adfuerit, potuisse vitari, ut in consimilibus terminis docet *Barbosa in Cap. Causam, da probat. ibi = Matronæ, quæ in causa Matrimonii Separandi attestatæ sunt, Puellam esse Virginem, reprobari a Viro per alias probationes, quæ sunt recipiendæ per novas Matronas, est expediendum de Virginitate*, ET INTERIM PUELLA HABERI DEBET IN LOCO TUTO, NE PATIATUR VIOLENTIAM =, ut latè firmant *Concordan. per eundem Barbos loco supra allegato.*

131. Porrò autem Puellam eò tempore, quò remansit apud Matrem suam incustodita, potuisse pati aliquam Violentiam, non

non est res extrà fidem humanam, nam quandoque ipsæ etiam Obstetrices, dum manu explorant Virginitatem Puellæ, perdunt, seu corrumpunt, ità testante D. Augustino, de Trinitate Dei lib. 1. Cap. 18. ibi = *Obstetrix Virginis cuiusdam integritatem manu velut explorans sive malevolentia, sive inscientia, sive casu, dum inspicit, perdit* =

132. Huiusmodi Casum in Puella hac evenisse, hoc persuadet, si animadvertatur, Nos agere de Puellâ tenerioris ætatis, quâ attentâ qualitate, Carnes in eâ facilius confringi debuerant, & Uulnus Sanari, uti advertit præfatus *Cospi dicto lib. 3. cap. 38.*, & nihilominus contrarium successit; Nam in prima Inspectione Chirurgi introduxerunt Digitum Auricularem, in secundâ introduxerunt Digitum Indicem, qui est latior Digito Auriculari, & tamen debebat esse magis restricta, ob supradictam Rationem, à Cospio productam.

133. Colligendo Vela Sermonis Nostri, Humillimè deprecamur, obsecramusque animadvertere, Doctores omnes, asserentes Ultimò damnandos esse supplicio Stupratores, ex præsumptâ Vi, in Puellâ non excedente, septennium ferè omnes inniti toties laudato *Pauli Responso in §. Qui Puero*; qui verè, ut ostendimus, Stupratores decernit coercendos esse dumtaxat poena Metalli, cui Poenæ, cum hodie subrogata sit poena Triremium, huic in præsentì tantum condemnari potuit Inquisitus; Attento Jure Statutario, Civili, & Canonico; potissimum etiam, quia agitur hìc de Stupro imperfecto, tam respectu Stupratoris, qui, in fervercenti Libidinis calore, ad se Penem retraxit, nec intrà, nec extrà Vas Semen effudit, quam ex parte Puellæ, quæ nullum passa fuit damnum, nec ullo medicamine indiguit; Undè vel non fuit ab inquisito corrupta, vel certè Stuprum fuit imperfectum, ut ad evidentiam usquè patèbit ex eruditissimâ Elucubratione præstantissimi Viri Cajetani Petrioli, Anotomiæ, & Chirurgiæ Professoris, summo cum labore, ac studio, maximòque Ingenio, ad rem hanc elucidendam, elaborarâ, & ex ejus Operibus desumpta, quam adnectimus, in Appendice, ad præsentem nostram Dissertationem.

DISSERTATIO
PHISICO-ANATOMICA

D E

MEMBRANA HYMEN,

EJUSQUE SITU, LACERATIONE,
RECOGNITIONE,

*AC SUMMA DIFFICULTATE IN DISCERNENDO
PRIMO EJUSDEM DEFLORATORE*

OPERE, AC STUDIO ELABORATA

EXCELLENTISSIMI DOCTORIS, AC REGII
CHIRURGI

CAJETANI PETRIOLI ROMANI

Ex ipsius Operibus desumpta.

Unâ cum Tabulâ Aere incisâ.

ROMÆ, MDCCLIV.

SUPERIORVM LICENTIA.

DISSERTATIO
PHYSICO-ANATOMICA
DE
MEMBRANA TYMPANI,
EJUSQUE SITU, LACERATIONE,
RECOGNITIONE,
AC FORMAE DIVERSITATE IN DISSECTANDO
PRIMO A JOHANNI BAPTISTA
GROSSO, AC STUDIO ELABORATA
EXCELLENTISSIMI DOCTORIS, AC REGII
CHIRURGI
CAJETANI PETRIOLI ROMANI

Ex ipsius Operationibus desumpta.

Una cum Tabulis Aene incis.

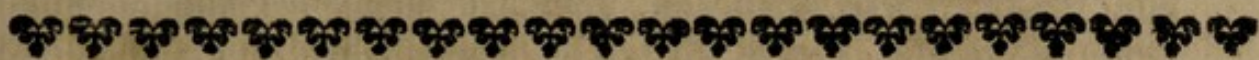

ROMAE, MDCCXXV

FORNATORIUS LIT. A. 1.

IMPRIMATUR,

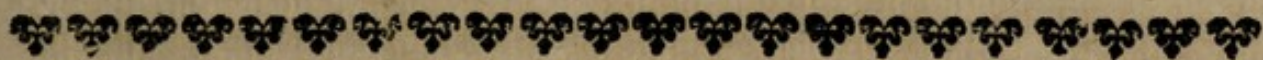
Si videbitur Reverendiss. Patr. Mag. Sac. Pal. Ap.
F. M. de Rubcis Patriarch. Constantinopolit. Vices.

A P P R O B A T I O.

QUum egregiam, & valde proficuum Dissertationem ab Exm^o Doctore Cajetano Petrioli Chirurgo Regio Ec. peractam, jubente Rm^o P. Mag. Sac. Palat. Apost. Augustino Orsi, attente perlegerim, nihil in ea reperi, quod nostræ Catholicæ Fidei, bonisque moribus repugnet, sed variis observationibus, doctisque auctoritatibus esse ornata. Idcirco præsens opus publicis typis committendum esse jure meritoque existimo. Romæ sexto Idus Martii MDCCCLIV.

Cammillus Barbiellini Romanus Philosophiæ,
 ac Medicinæ Professor.

IMPRIMATUR,

Fr. Joseph Augustinus Orsi Mag. Sac. Palat.
 Apost. Ord. Præd.

Si idem Reverendiss. Pat. Mag. Sac. Pal. Ap.
F. de Rubis Parnach. Constantinopol. Vicep.

APPROBATIO.

Quia egregium, & utile profectum Dissertationem ab Iure Doctoro Casimiro Petroski Chirurgo Regio &c. peractam, Iudice Rmo P. Mag. Sac. Pal. Apoll. Augustino Ost. auctoritate perlegimus, nihil in ea reperit, quod nostris Collo. sic Fidei, bonisque moribus repugnet, sed variis observationibus, de hisque auctoritatibus esse ornatum. Ideo presentis operis publicis typis committendum esse iure meritoque existimo. Romae Sexto Idus Martii MDCCXV.

Camillus Barbilini Romanus Philologus
ac Medicus Professor.

IMPRIMATUR.

Philosoph. Augustinus Ord. Mag. Sac. Palat.
Apoll. Ord. Iud.

DISSERTATIO.

U^{LLAM} profecto utilitatem, nullumque ornamentum, ac commodum Medicinæ, & Chirurgiæ Professoribus præstare posse speculativam Philosophiam, humaniores Litteras, cœterasque Scientias, semper mecum ipse in Animum duxi, si, pro medendis Humani Corporis languoribus, internos mirabilis Naturæ Sinus adeuntes, usum ab ipsâ non didicerint, ejusque Phenomena, Mysteria, & Arcana detegentes eam interius, exteriusque non penètrent. Id præcipuè in mirabili structurâ MEMBRANÆ HYMEN, quæ proprium est, & univocum signum Virginitatis, de quâ in præsentiarum Sermo instituitur, esse observandum faciliè Experientia demonstrat, cum tot, tantæque sint Sapientissimorum Virorum, circa ipsiusmet HYMENIS Essentiam, Figuram, Substantiam, situm, & deficientiam, Opiniones, ut vix de eâ possit in quolibet statu, quisque, in Rebus etiam Chirurgicis, & Anatomicis valdè versatus, sententiam ferre, minusque, de ejus laceratione, pro vero ejusdem Strupatore investigando, absque propriæ æstimationis, alterius famæ, & aliquoties Vitæ periculo, Judicium tradere valeat. Priusquam autem, olim per me inchoatas, Anatomicas Observationes protraherem, consultum duxi, paulisper ab Instituto decedere, & celeberrimæ MEMBRANÆ HYMENIS, tam-

diù , & tam acriter propugnatae , brevissimum instituere sermonem , eamque tam in statu naturali , quam morboſo describere , ut ſæpiſſimè in Puellis invèni, altero luſtro minoribus , & ut delineari ac diligenter incidi curavi in octavâ ex adiunctis deficientibus Tabulis Bartholomæi Eufthachii Tom. III. tam extra proprium Situm in V. quam in naturali Situ in VIII. ejusdem Figurâ deſcriptam ab ejus delicatiori Membranâ , Tunicâ internâ Vaginæ dotatam , ut hujusmodi ſeparatione conſpici poſſet mirabilis cujuſcumque generis Canaliculorum Structura , quibus illa componitur , nondum ab Anatomicis tam accuratè præparata , ac diſſecta .

2. Ut autem , ordine quodam recto , & planâ inſimul Methodo procedam ; ab ejus Eſſentiâ initium ducam : Eſt itaque **HYMEN** , ſeu **EUCION** , Membrana quædam mollis , mediocriter reſiſtens , ſemperque à Naturâ progenita , flexibilis , & ſenſus exquisitiſſimi , plus , minusvè valida , & tenax , juxta Majus , minusvè robur , & magnitudinem Virginis , quæ orbiculariter Vaginæ ingreſſui per propria Ligamenta eſt obligata .

3. Ipius Figura eſt rotunda , perpolita , & æqualis tam intus , quam extrâ , magnitudinis fermè Quinariæ , Coloris rubicundi , & facilis dilaniatu : In medio foramen adeſt , rotundum pariter , & æquale vulgari Circumferentiæ Calami , vix in Virginibus capax minimi Digiti Apicem excipiendi . Eſt Ora in Summitate , (Sat quidem mollis ,) ad majus ejusdem robur inſtituta , & mirabili ſtructurâ diverſorum Canaliculorum compoſita : Si ex parte , quæ Pudendum reſpicit , comprimatur , ob ejus flexibilitatem , fit Concava , Convexa e contra , aut Gibba ſi ex Superiori parte , & interna vaginæ impelliatur , cum nullum habeat in medio Membrana hujusmodi fulcimentum , quod eam , nê in Vacuis tendat , ſuſtineat .

4. **HYMENIS** iſtius ſubſtantia conſtat ex Arterioſis , & Venofiſ Vafiſus , quæ Propagines ſunt ſubtiliſſimæ Arteriarum , Venarumque Hypogaſtricarum , in ipſâ poſt Hiliacæ , protractarum , ſimulque tenuiſſimorum nervorum derivantium à Trunciſ Lumbariis provenientium à diverſis principiis , à Spinali Medullâ

(VII.)

porrēctis, qui sese inter contexti tenuissimum, & intricatum, valde sertum efformant, fortassē illi simile, quod Iridem componit, ante Membranam Uveam, ut ipsamet Hymen, in medio perforatam.

5 Hujusmodi impreteribilis, & constantissimus Membranæ situs continuatus remanet circâ aditum Orbicularem Vaginæ, cum quâ tum antè, & ad ipsam Superius, tum subtus, ac immediatè ad Urinarii Meatus ingressum unitur, prout etiam internis Nympharum Parietibus, inferiusque ad Lagunarum Muliebrium internum Latus, Pirineum versus, super Foveam navicularem, ubi interius terminum facit fissura Magna Tab. VIII. fig. I. obsignata.

6 Quoad innegabilem hujusce Virginalis Membranæ, seu Hymenis Existentiam, cum non sit facile semper eandem adinvenire, non quod naturaliter deficiat, sed quia ob multas, variasque causas, quæ ad ejus destructionem in Virginibus concurrunt, sæpissime non inveniatur; idcirco nonnulli Anotomiæ Professores, asserere non dubitarunt, se eandem in omnibus, quæ inciderunt, Cadaveribus, non reperisse; Verum enim verò inanitis, & inutilis est talis assertio, quoniam si umquam ista deficeret, nequidem verum, et distinctivum signum adesset Virginitatis, nec hujusmodi Caractere, signi videlicet Virginitatis, ad id fuisset Muneris considerata.

7 Egomet tamen, pace tam magni nominis Auctorum, hujusmodi Hymenem negantium, pro certo asserere contrarium possum ex eo, quod, Cadavera incidendo, in multis sæpe sæpius Virginibus intactam repererim, in dictæ Vaginæ aditu; Attamen hæc per memetipsum loqui, & scribere metuerem, adversus tot celeberrimorum opinionem Virorum, nisi Vesalius, Magister præstantissimus, simulque tot, tantique præclari Naturæ Investigatores & antiqui & moderni, firmiter affirmarent, ipsos quoque in similibus Cadaveribus reperisse, adeoque in aeneis Tabulis incidisse, cum eruditissimâ ederent Opera, omnigenâ fide digna, inferius pronuncianda: Et ut a præmemorato Vesalio inter antiquissimos, qui eam quidem fatentur, minime

(VIII.)

commemorando initium ducam , in *Tract. de Ute.* 20. cap: 410. sic mirifice illam describit = *A tergo etiam hujus colli Vessicæ insertionis , paulè interiorius carnea occurrit membrana , quæ Hymen , & Eugion appellata , Virginibus est peculiaris ; In cæteris namque Mulieribus coitu , aut alioquin petulanti quopiam attritu divulgata , laceratave aboletur , neque interfecandum , aliasve liquido sese offert : quum interim , vel citra dissectionem in puellis diductis nimirum , illarum , perinde eæ si emicturæ essent , cruribus persæpè visitur . =*

8 Eamdem MEMBRANAM HYMEN reperisse affirmant *Arcangel. Piccolom. De Utero . pag. 192. Fallopp. Institut. Anatomic. pag. 261. Columb. pag. 242. , Vidovidius in suo Tract. Anatomia , qui etiam eam indicat in figurâ pag. 282. , Isbrandus Diemberbroeck Lib. 1. pag. 211. , qui eam præclare describit his verbis = infra insertionem colli Vessicæ in Virginibus membrana tenuis , ac nervæ substantiæ colli continuata , ejusque parietibus orbiculatim adhærescens fibris carnosiss intertexta , & arteriis , venulisque multis donata , atque ad menstruum fluxum in medio perforata , ut in adultioribus minimi digiti apicem admittat , transversim expanditur , qua Hymenem veteres (hinc Deus Hymeneus olim constitutus fuit , qui Virginibus nubentibus præesse putabatur) alii Clausum , alii Zonam Castitatis appellarunt , ejus integritas Virginitatis certum indicium semper habitum fuit , cum in primo coitu à membro Viri necessario rumpatur , & sanguinem emitat , quam florem virginitatis vocant , de quo etiam Textus Sacer mentionem facit Deuteron. cap. 22. Post eruptionem verò evanescit , nec unquam regeneratur = Et Verejen. inter nostros modernos Investigatores pag. 142. ità eam denunciat = Porro hisce prima editione divulgatis , sese mihi obtulit occasio examinandi partes genitales Puellæ 25. annorum , morbo desumptæ , in qua ad vaginæ Orificium manifeste reperi velum aliquod membranaceum , vaginæ lateribus toto ambitu adnatum , ejusque orificium pro magna parte occludens , prout scilicet prostrat in Tab. 16. & 17. figur. 1. videbatur autem mihi velum istud productum à Tunica vaginæ interna . =*

9 Possem hic quamplurimas in medium afferre auctòritates celebriorum Naturæ Speculatorum, sed nimis longus essem, eas omnes commemorando: satis, superque sit pro omnibus proximioris, & adhuc Viventis Anatomici *Laurentii Heisteri* opinionem adducere, qui pag. 104. *eius Compendii Anatomici* breviter, & eruditè illam describit = *Hymen est Membrana modo circularis, modo semilunaris, modo alia ratione constituta in Virginibus, vaginam coarctans, atque in Puellis parvis semper præsens, in quibus parvam habet aperturam ad vaginam, in adultis vero plerumque majorem. In coitu primo, nisi forte jam antea læsa, laceratur, sanguinemque sæpe fundit* = idque ad elucidandam Facti Veritatem, non deesse nimirum in Mulieribus Membranam hanc. Et eò magis, quod Doctores isti modo allegati minime Auctores, sunt, qui alienas opiniones transcribere indiguerint, cum propriis studiis, ac Tabulis certas Leges, & documenta tradiderint Anatomiae Professionibus.

10. Falcem autem, juxta commune Effatum, Experientia Radicibus Incredulorum immittit, qui ajunt, non dari in Natura impreteribilem MEMBRANAM HYMEN, & eam, quæ extollitur ad operiendum Vaginæ Orificium, sæpe sæpius minime in medio pertusam, falsam esse, & præternaturalem, quamvis in ipso impressa sit situ, sit ejusdem Figuræ, ejusdemque substantiæ; quæ ipsius deficientiæ foraminis, Timpano assimilatur Auditorio, aut Cochleari Conchæ, ex quò hujusmodi fortassè Virgines clausæ dicuntur; Nam Mulieres has, seu, ut verius dicam, Membranas istas impervias solent Chirurgiæ Professores rescindere, ut humores impuri, qui tam ab Utero, quam à Vaginâ irruunt, possint diffluere, ut Mihimetipsi sæpius agere opus fuit, in Crucis similitudinem aperiendo, & in quatuor partes HYMENEM eandem dilatando, in Vaginæ Parietibus, ex quâ sic disrupta HYMEN quatuor *Mirtiformes Carunculae* efformatæ fuere, ac falsò receptæ pro signo Virginitatis à Nonnullis Anatomiae Professoribus, qui ut plenè errorem deponant, nec amplius, ut verum asserant, quod effantur, *Heisterium* laudatum audiant, qui in dictâ pag. circà factum hujusmodi structurale, sic illos instruit, dicens: =

Carunculae mirtiformes ex Hymenis laceratione oriuntur, & nunc duæ, tres, nunc quatuor eo ipso loco observantur, ubi olim Hymen erat. = Et de nequaquam perforatæ HYMENIS Essentia, inter tot, tantosque celeberrimos Scriptores, Maximi Nominis Doctorem, legamus *Ambros. Paræum lib. 23. pag. 713. ibi = Reperi igitur membranam quamdam nervosam tenuissimam sub Nymphis, proxime id foramen, per quod muliebris urina effluit, pro foribus (ut sic loquar) orificiis Uteri, medio, sed exiguo foramine membranula illa pervia erat, qua menses diffuere possent. Contemplatus ergo membranulae illius tenuitatem, ipsam ad auctis Volsellis rescidi, quidque ad reliquam curationem factu esset opus Matrem admonui, certe nupsit illa paulo post, & prolem peperit* = Non est hæc igitur MEMBRANA HYMEN, quam *Grassius* inficiatur *Fig. 1. Tab. 4. in Aditu dictæ Vaginæ* ? cum dicit = *Recens natæ sex annorum Pudendum exhibet* = oblecta interiori Vaginæ Membrana, per Me postmodum in V. & VIII. ab eâ separata, ut cujuscumque generis Canaliculorum, ipsammet componentium, mirificum fertum appareat ? Et si illa eadem est prof. etò ob situm, ob substantiam, & ob Figuram, cur eam denegant ? Scribentes, veniâ illorum dicam, aliud, aliud delineantes, nisi ad coeteros deludendos Authores, qui illam denegant ? ut facile observatu venit in plerisque, qui aliorum Authoritatibus innixi, nimium fortassè ab eis Veneratione dignis existimatis, in errores prolapsi sunt ; inter quos attamen minimè connumerandus est *Scultetus*, qui in *Armamentario Chirurgico* ità eam delineat sub *Fig. II. Tab. XLIII.* dicens = *Ostendit Membranam Pudendo Muliebri transversim inductam, quam veteres pro Hymen habuerunt, & dissecarunt, quando integra expurgationem sanguinis menstrui, & crassior solito congressum conjugalem prohibuit* = faciensque de hujusmodi non perforatis Membranis, ab eo jure meritò, HYMENIS appellatione, conscriptis, Figuram tertiam, cum Methodo eas recidendi ibi = MEMBRANA, HYMEN dicta, quæ ad expurgationem mensium superius perforata est, & ob solam crassitiem concubitum denegat, scalpello *Falcato Tab. XIV. Fig. IV.*, cujus apici Globulus cereus affingatur tutissime inciditur, ita ut patiens Viro in futurum aptissima fiat = ita quoque Dan.

*Dan. Centur. 3. Aquapend. Oper. Chirurg. cap. 28. Cels. cap. 28. Severin. cap. 46. Bartolin. observat. centur. 105. , Riolan. an-
tipograph. lib. 2. cap. 35. , Munich. in observat. Lyseri 13.
hæc legantur = Puella Romana à primo ortu clausa, nisi quod
exiguum esse foramen vix Pisum capiens præter
spem, & opinionem gravida facta, quinto à conceptu mense
tumentem Puella ventrem advertens mater nè in partu
tandem gravius vitæ periculum subiret sectione dirimit, ipsa
autem debito tempore Filium peperit =*

11. Cùm itaque ejusmodi Mirtiformes Carunculæ apparent manifestissimum est, non quidem Indicium, sed certum De-
florationis signum esse in Virginibus, nonnullis haud obstan-
tibus orbiculatis Rugis, circâ Vaginæ ingressum, certis siquidem
principiis, ac fundamentis HYMENIS, ibi in fracturâ Membranæ
ejusdem relictis, quoniam nè in falsum incidat Mundus, ob tales
perniciosissimos errores, & ad Veritatem clarius ostendendam,
nè quis, ob Membranæ ejusdem prætensam deficientiam, deluda-
tur, in situ figurato constitui, ut dixeram, HYMEN, omni dis-
solutam Repaculo, Pudendoque detecto, labiisque fissuræ ma-
gnæ patentibus *Tab. VIII. Fig. VIII. Tom. III. della spiegazione
sopra le otto Tavole aggiunte all' Eustachio*, ubi etiam hujusmodi
errorem commemoro *cap. 8. & diffusius pag. 39. num. 156.* sicuti
quoquè talis error pronunciatur in *Tom. 2. del Corso Anatomico
pag. 121.*, & præcisè in *1. delle Riflessioni pure Anatomiche
pag. 87. num. 353.* Indicium ergo Deflorationis est, si præmemo-
ratæ Carunculæ Mirtiformes appareant.

12. Obfirmatâ igitur infallibili HYMENIS existentia in Virgini-
bus, ejusque Situ, Figurâ, Substantiâ, & Qualitate, de ejus La-
ceratione est differendum, & sicuti plures sunt causæ, quæ ad
tam memoratam Membranam destruendam occurrunt, eas enu-
merare fas erit, ad clariorem rei elucidationem: sunt igitur *In-
terna* alteræ *Causæ*, alteræ *Externæ*: Internæ sunt Humores
Uterini, & vitiosi, necnon illi Vaginæ, qui per contactum, ac
immersionem cum eâdem Membranâ, illam facillimè elidunt
prorsusque disrumpunt, absque eò quod nequidem Rugosa Ve-

stigia remaneant, circa Vaginæ Orificium, quæ tamen parva Vestigia aliquoties pro signo Virginitatis fuere ab Ignaris deprehensa: Relaxatio etiam Uteri est causa talis Jacturæ, eò quod ipse hujusmodi Telæ aut Virginali Claustro se superimponens eam destruit, lacerat, dissipat, ac divellit adeò ut tales Virgines, solummodo Virgines sint eò, quia non amiserint consultò Virginitatem, at non amplius intactæ Virgines, quod sit in ipsis perperda MEMBRANA HYMEN, signum Virginitatis, quò obclusum, obsignatumque erat Orificium Claustrum Virginalis, quò diruto, & dilaniato, dilatatæ remanent hujusmodi partes, & absque Repaculo, ad instar earum, quæ Viro in Matrimonio conjunctæ, jam antea defloratæ, florem amiserunt Virginitatis; Sed quia in tali casu Uteri Viæ remanere solent magis humentes, quam in aliis Virginibus, hinc est, quod in prima Hominis conjunctione non experiuntur hæ defectuosæ tam tristia syntoma, quam illæ, quæ possident talis Membranæ integritatem, ut Sinibaldus Archiater, & Medicinæ Professor in Archigymnasio Romano lib. 4. Tractat. 2. pag. 555. juxta Sententiam Severini Pinai affirmat = *Quod ne mirum ab humorum acrimie colluvie ad uterum, ejusque ligamenta delabente tanta fieri earum partium relaxatio valeat, ut prolapsus uterus, Claustroque virginali graviter incumbens ad ipsum, destruere, atque corrumpere debeat* =

13. Eò magis quod non est difficillima ejusdem HYMENIS dispersio, dum solummodo Saltus violenti, Tussis molestæ, Sternutationes vehementes, & præcipites Ictus cum Renium percussione possunt è propriâ Sede HYMENEM elicere, ut Sinibaldus idem in lib. eodem 4. Tit. 2. pag. pariter 555. refert: ibi = *Cæterum quod ab extrinsecis quibusdam Causis hæc ipsa Parthenii floris corruptio contingere possit vitio, casu, saltu, magna vociferatione, Tussi, Sternutatione, pondere, ictibusque Renum, ossique Sacri Regione receptis veri stimuli est* = Et tunc quidem deficit, sed non ob naturæ defectum, ut falsò nonnulli credidere, sed ob vitium occasionale; quinimò & Matres ipsæ non nimis callidæ dum Puellarum, præcipueque lactentium, tenellas partes, circa Vaginæ Orificium, vix tangentes, aliquali tergunt negligentia,

Mem-

Membranam hanc deperdere queunt, absque spe quod amplius coalescat, & redeat talis HYMEN, & signum Virginitatis amissæ, quod causæ est cur tot Anotomiæ Professores eam denegent, cum eâ privatæ quamplurimæ ex aliquâ ex supradictis causis reperiantur.

14. Ulterius evenit absque Viri Congressu in Virginibus laudatæ MEMBRANÆ HYMENIS laceratio tunc, cum manuum necessariis tactibus à Mulieribus ipsis comprimitur, ac titillatur, & sic ab eisdem etiam absque culpa deperditur, quandoque verò malitiâ, cum scilicet ad æstuantem libidinem extinguendam dura Corpora, & renitentia Instrumenta intromittunt, quæ certe Canaliculorum lacerationem, & sanguinis idcirco effusionem causant, ut Sinibaldus ipse testatur loco in eodem, ibi = *Quod vero à d gito, aut alio quovis consimili Pseudophallo, quo Salaces Virgines, libidinis impatientes, seipsas deludunt, ac mulcent, Virginitatis Clausuri temeratio sequi non possit ideo si prima, aut altera vice defloratio non sequitur, contingeret nihilominus repetitis titillationibus, & immissionibus, quæ nisi fortes sint æstuantì Virgini, & genitalibus spiritibus furentibus non satisfacerent, non expleverit aviditatem. An non sunt historiae Salacissimarum Puellarum centum illius imprimis, quæ acu illa capitata crassiori, dum uterum titillaret in voluptatis dulcore acum in uterum reliquit =* Quæ interea Mulieres dumtaxat Virgines remanent, quia à Viri congressu immunes, intra Vaginam semen non recepere, sed non amplius Virgines, quod Membranam hanc, suis malis artibus, lacerarunt, quod sæpissimè Peritos eludit, dum data occasione eas recognoscunt, & nullum reperientes signum Virginitatis, asserere coguntur interdum defloratas esse, quæ adhuc honestæ sunt, eò quia ad instar Mulierum, realiter corruptarum, tali velamine carent, & signo distinctivo Virginitatis, ut alibi dictum fuit, quæ tamen Viro primum se conjungentes, si occasio se dederit ferendi Votum de earum Virginitate, nequeunt asseri modo defloratæ, vel antea, cum perditum esse possit Virginitatis signum malitiâ, casu, vitio absque ullatenus Virili congressu.

(XIV.)

15. Nec siquidem sanguinis effusio in primis earum suppositis Deflorationibus valet ad declarandam hujusmodi Foeminarum Virginitatem, nam eadem evenire potest effusio in non Virginibus, scissurarum causâ, quæ fiunt in Aditu Vaginae, ob Penis introductionem, quod satis confirmat nullum alium dari posse signum univocum, & distinctivum Virginitatis præter HYMENEM, nam sanguinis effusio in Viduis, & Conjugatis æquè ac in Virginibus potest occurrere; Teste *Zacharia Medico-Legali quæst. 1. num. 26. ibi = Vidi ego quædam coitu diu, ob Mariti absentiam, vel infirmitatem abstinens, cum denuo concuberet sanguinem effunderet; Et pudicam Viduam novi secundo nuptantem, sanguinem effudisse, cum primum secundo Viro coniungeretur, biennio autem violata, & calibem vitam servaverat* = evidentissimè itaque constat sanguinem non efficere Virginitatis amissæ probationem, sed tantum HYMENIS lacerationem, nam intervallo temporis, ac remediis possunt ita conglutinari partes, jam antea disruptæ, ut denuo ob lacerationem Canaliculorum sanguiferentium, per Pudendum Sanguis erumpat, qui sicuti Virgines, defloratas commendet.

16. Nec obstat quæ opponere solent ii, qui manifestissimam MEMBRANÆ HYMENIS existentiam inficiari audent, nempe ex eo, quod in nonnullis Pueris velamen aliquod reperiatur, quod Ani Orificium obturet, ferroque opus sit, ad hoc ut excrementa profiliant, in plerisque verò non ita; non posse attamen dici defloratos illos, qui hanc Membrana carent, cum non eadem intercedat Ratio inter imperviam Membranam illam, quæ Ano Pueri obversatur, (quæ etiam interdum in Ano Virginum reperitur) & celeberrimam MEMBRANAM, HYMENEM dictam; nam impervia Membrana illa Ano obversata, est Naturæ defectus ideoque non semper, & in omnibus reperitur; Membrana verò HYMEN Naturæ ejusdem Consilium, ad Virginitatem servandam, adeoque semper debet esse præsens in intactis Virginibus, quod valdè comprobatur Experientia, cum in Virginibus illis, quæ Membranâ istâ imperviâ, defectuosâque in Ano sunt præditæ minimè quoque MEMBRANA HYMEN deficiat; ideoque dum HYMEN deficit, quæ certum

tum, & invariable Virginitatis est signum jure meritò deflorata asseritur Virgo, non ità verò si altera desit Membrana, quæ ex Naturæ joco, ut sextus in manu digitus, vel pede, oritur, quod rarò evenit & per accidens. Præterquamquod observatu venit HYMENEM semper eodem situ esse positam, iisdem Vasibus esse contextam, semperque stabilem esse, absque variatione, & quamvis non sit perforata, ut aliquoties accidit, est tamen ipsamet HYMEN, quam Antiqui, & Moderni Anotomiæ Professores animadvertentes, eam pro Virginalis Claustris sigillo libentissimè receperunt, ex cujus laceratione, & fracturâ non amplius claustrum Virginalis Clausum asseritur, ad eum modum quò non amplius obsignatum Plicum dicitur, cujus impressio sit fracta, & sigillum; Qua de Re dum HYMEN minime apparet, semper ablata Virginitas sustinetur, non item si in Ano Membrana illa desit impervia, & defectuosa, quæ ex Naturæ joco, & defectu generatur.

17. Cum igitur constans sit, & indubia, ut ad evidentiam usquè monstravimus substantia, situs, Figura, & Existentia MEMBRANÆ HYMENIS, si fortassè accadat ferendum esse de Defloratâ Judicium, valdè cavendum est, nè prudens, sapiensque Peritus, in Virginibus invisendis, decipiatur; cum tot, tantæque esse possint Causæ, quæ deflorationi in Virgine, absque Viri Congressu, concurrunt. Ut igitur omnis tollatur dubietas, & periculum amittendi propriam æstimationem, alterius Famam, & Vitam fortassè; si hoc eveniat, prius fiat in Homine Recognitio, dummodò præsens sit, & statim haberi possit, inspiciaturque ipsius Pudendum, cautè observando, an sit contusa Glando, & an maculæ adsint, & Livedines, Præputiumvè alteratum sit, & consueto naturali colore permutatum, & fortassè in summitate aliquoties laceratum; an ipsius Frænum recenter sit ruptum, Sanguinemque emiseric; Quoniam si adsint in Viro hæc, & alia similia signa, ab Auctoribus præscripta, (quæ superfluum esset hic recollere, cum sint pro manibus omnium) certum est præclusum invenisse Muliebre ingressum, à MEMBRANA HYMEN obsignatum, & ad eam disrupendam, lacerandamvè violentis conatibus opus fuisse.

se, ob quos Penes debuerat offensus remanere, & dolore affectus, quod e contrà non evenisset, si antea Mulier MEMBRANAM HYMENEM, Signum Virginitatis amisisset, internis, aut externis, superius adductis, causis violatam, atque deperditam.

18. Quoad vero Mulierem, quod maximoperè est perpendendum, prius debet Peritus, ad hoc ut bene fungatur munere suo, animadvertere, an sit vilis Puella, Paupercula, & inhonesta, & consueta ire sola per Civitatem, & in Facinorosorum Conventiculis immorari, sicuti in Domibus Hominum, minimè sanguine conjunctorum, cum hæ faciliores sint ad inhonestos Actus perpetrandos, in quibus Peritus facilè eludi potest, & hæc prævia animadversione, debet, præcluso Fissuræ Magnæ Orificio, Ejusque labiis non minus manu, & digitis dilatatis, attentè Pudendum invisere, ut possit discernere, an Labia eadem sint contusa, ac Suppurantibus Inchimosis interdum referta, necnon advertere, an hujusmodi Livedines, aut Contusiones protendant intra Fissuram Magnam, in Muliebribus Lagunis, in Nymphis, Radicibus Muscularibus Clitoridis; & ejusdem Præputio, usque insuper ad Foramen Uetræ, Ejusque adiacentes partes.

19. Attentè insuper Vaginæ ingressus in Muliere est inspicendus, ut in eadem quoque discerni possint, an extent Livedines, Scissuræ, & potissimum MEMBRANA HYMEN disrupta, & lacera, cujus sint fragmenta pendentia, conglutinataque præfato Ingressui, sanguine in ipso coagulato, conspersa, & in Membranaceis ejus elationibus à Pene disruptis, tanto Partium dolore, ut capax sit impediendi passæ stuprum liberum ambulandi motum, saltandi, è Domo exeundi, & longum iter suscipiendi, ita, ut hujusmodi partes medicamine indigeant, fomentis præcipue Annodinis, per aliquot dies, ut Ego met ipse sæpissimè in similibus casibus consului, ut libere è Domo egredi possit; & talibus tunc existentibus signis plusquam manifesta apparet recens Virginitatis amissio; atque eo magis si post diei unius, aut alterius intervallum, visitatâ iterum Puellâ, illius Meatus reperiatur angustior, ac ante, quod præcipuè in tenerioris ætatis Puellis solet occurrere ob nervo-
fas

fas Contractiones , quæ laceras partes ad restringendum convellunt , ut in Vulneribus : At ne hoc quidem constanter firmat. Hominem esse Reum tali crimine ; Nam evenire potest , & fortasse eveniet , hujusmodi defloratas hodie a Titio (miseris , præcipuè , viles , & per Vias solas , & Cauponas pergere consuetas , in Conventiculis Hominum , quæ dignæ poenâ essent eadem , ac Stupratores) hodie inquam ab uno defloratas precibus , illecebris , ac promissionibus ad id adductas , cras ab altero vi , & pecuniis deturpari , & corrumpi ; unde in Judicium hæc causâ delatâ , & verecundiâ , Lucro , aut pravis aliorum Consiliis deducta Mulier , alium accuset , alterum reticescat , & forsitan certè Reum , Ita ut luat ille pro delicto poenas , qui minus est nocens , illus vice , qui verè Stuprator fuit , & eò magis quod , dum recognoscitur Mulier , delictum quidem discerni à Perito potest , sed non verus Reus , nisi prius immediatè antè , & post delictum Utriusque Partes , & Pudenda inspiciantur ; Quod cum sit actu impossibile , & cum Deus solus , & Fœmina id scire possint , nè Peritus quidem certò Judicium proponere valet , ut Reus quis constituatur , absque evidenti periculo sui ipsius , alterius Famam , & forsitan Vitam tradendi , ut optimè ex Mosaicâ etiam Lege deducitur *Deuteronom. cap. 22.* = *Seniores Populi dicebant : An Virgo illa deposita fuisset judicare non potuisse , & paulò superius = Si duxerit Vir Uxorem , & postea odio habuerit eam , quæsieritque occasionem qua dimittat eam , obiciens ei nomen pessimum , & dixerit uxorem hanc accepi , & ingressus ad eam non inveni eam virginem , tollent eam Pater , & Mater ejus , & ferent secum signa virginitatis ejus ad Seniores Urbis , qui in Porta sint , & dicet Pater : Filiam meam dedi uxorem huic , quam quia odit imponit ei nomen pessimum , ut dicat non inveni filiam tuam Virginem , & ecce hæc sunt signa Virginitatis filiae meae , & expandet vestimentum coram Senioribus Civitatis = hæc Sacra Scriptura verba dari certum Virginitatis signum luculenter demonstrare videntur = Kaynerius inquit cap. 5. pag. 105. qui postmodum ratiocinans ostendit difficile esse , nisi fortè impossibile ostendere , & similibus signis co-*

gno-

gnoscere primum HYMENIS defloratorem = ibi *Hiscè* positis dicendum erit linteum illud cruentatum, cuius mentio fit in Deuteronomio signum quidem virginitatis esse, sed neque proprium, neque inseparabile; adeoque neque certum censerì posse = Quà de re doctissimus Juris Consultus *Benedictus Joseph Torre* in suo *Tract. de Grimin. & pœnâ Stupri*, in *Argumen.* 48. §. *Seu* : num. 36. cum litt. (A) in margine pag. mihi 195. ait = Sit igitur hic *Judex* (& Nos jure meritò dicemus) sit *Peritus* diligentissimus, & celerrimus, ut monet *Cospius* : celerrimus inquam, nam si magna non adfuerit improporatio inter crassitiem membri *Virilis*, & capacitatem vasis *Fœmini*, nulla ex coitu eveniet fractura, sed circa orificium vulvæ apparebit tenuis quidam circulus subrubeus, & quasi sanguinolentus, indicans conatum stuprantis, in eadem corporis parte, qui tamen brevi dierum intervallo ex se resolutus evanescet : Quinimo licet in primo illo coitu acciderit destructio panniculorum, & *Coruncularum* simul coherentium, adeo invicem modico temporis spatio in pristinum redeunt, ipso etiam cruore, qui tunc manavit, mediaute (in puerili præsertim ætate, in qua teneræ carnes facilius post fracturam coalescunt) ut majorem interdum angustiam præferant, quam ante stuprum : atque ita nedum à *Chirurgis* cognosci nequeat fractura, sive, ut ipsi ajunt, coarctatio : Sed forsan ab *Obstetricibus*, fallente eas rei apparentia, puella constuprata pro *Virgine* judicabitur, multo autem celerius detumescet in *Pene* tumor ille, contractus à stuprante ex violento ingressu in vulvam *Puella*, nimis angustam, quapropter si reus in carceribus detineatur, nulla interposita mora, invisendus erit, in eo præcise membro, in quo vestigium hoc reitatis conspici potest .

20. Deficientibus itaque supra recensitis *Virginitatis Indiciis*, & præcipue *MEMBRANA HYMENIS* non apparente; si ab effusione dumtaxat sanguinis stuprum recenter fore patratum contendatur, aut fortasse a scissuris, Rugisque dilaniatis in *Mulieris Pudendo* apparentibus; nullo modo constare potest de *Corpore delicti*, nec certa, recens tamen, *Defloratio* per *Peritos* asseri potest, nec à quò

(XIX.)

Viro patrata sit, tum ex supra adductis Rationibus, tum etiam quia in nonnullis Mulieribus ita forsân relaxatæ partes reperiuntur, ut humores, qui Vaginæ Aditum non resistentem interdum, & propter Effluvia aut menstruosa, aut Clorosa, aut similia, relaxatum partim, partimque humentem inveniunt, cedere, & dilatare faciant, ac submittant easdem, unâ cum Virginali Meatu, quod ita eventu facile est, ut aliquoties etiam possit occurrere, quod ob eandem Relaxationem semen in Utero prolabatur, absque Canaliculorum, & HYMENIS jacturâ, ex quô provenit tumescere Ventres, antequam HYMEN dilanietur, quod occasionem dedit Peritis, & Mihi pluries, ferro Membranam illam scindendi, ut Graffius affirmat pag. 106. dicens = *Probatur primum, quia non solum Virgines cruentum reddunt Linteum etenim incorruptæ dolo malo sanguinem coeuntes emittunt, & rerum venerearum Tyronibus imponentes, eos sese deflorasse falso affirmant, ac insuper sine Penis in vaginam immissione illesæ omnino vaginæ orificio coarctatione quandoque concipiunt, quatenus scilicet uterus per fibras carneas secundum vaginæ longitudinem excurrentes deorsum tractus breviori Peni occurrit, & eousque in Salacioribus descendit, ut ejulatum per foramen semen hiante osculo excipiat* = Præterquamquod Mulieres ipsæ, dolosæ ut plurimum, & fallaces, lucro, persuasionibus, & aliorum Consilio inductæ, ut superius diximus, exquisitam Peritorum artem, in Inspectionibus peragendis, possunt passim eludere, ut accidisse affirmat Eugenius epist. Medendi Tom. 2. lib. 1. cap. 5. possunt ejusmodi fraudes, ut viderim sex probatæ famæ Obstetrices Mulierem quamdam judicasse intactam Virginem, quæ septem antea mensibus puerum pepererat = quod etiam Hyeronimus Capiuaccèus Patavinus Medicinæ, & Philosophiæ Professor præclarissimus, in erudito Opere Medico, observat lib. 4. pag. 166. in cap. 11. inscripto = *In humano Genere Virginitatem non posse certè, & indubiis Notis adstrui* = in cujus fine hæc leguntur: ibi = *Quamobrem Defloratio vel Naturâ tegi, vel arte ita occultari potest, ut interdum etiam Periti Medici, & Obstetrices falantur.* =

21. Quæ cum ita sint, luce meridianâ clarius evincitur nullum

lum aliud dari posse distinctivum, & univocum signum Virginitatis, nisi toties præmemoratum MEMBRANAM HYMENEM, seu Eugion dictam: Cæteraque omnia facile posse peritiores decipere, cum ex diversis, & interdum internis causis possint occurrere, quod evidentissime probat cavendum esse ab Judicio recentis Deflorationis, nisi cautelis adhibitis quæ à sapientioribus supra relatis adducuntur, ne propriæ æstimationi, alterius Famæ & interdum Vitæ periculum inferatur.

FINIS.

TAB.VIII. Orig. di Gaet. Petrioli

